

Szerkesztőség:
 Arad, Károlyi utca 151.
 Telefon: 151.
 Szerkesztőség és kiadóhely:
 151.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP

Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF.

ELŐFIZETES

HELYBEN ÉS VIDÉKEN

Éves előfizetés ... 840 L
 Féléves előfizetés ... 420 L
 Hónapos előfizetés ... 70 L

Egyes szám ára 4 lej, vasárnap 5 lej. Budaörsön 50 baniva 15bb.

Dr. Lakatos Ottó

Aradi minorita szerzetes, volt rendfőnök, piébánós és házfőnök eltávozik Aradról. Ez a kivételes tehetségű és hatalmas energiájú ember tizennyolc hosszú évi működését Aradon, mindig vezető pozícióban, amelyre tudása és egyénisége emelte és közel két évtizedes munkája mély és maradandó nyomokat hagyott Arad katolikus társadalmának életében. Idejövételének első napjától egészen távozásáig hatalmas építőmunkát végzett: fehértáza Arad katolikus társadalmát, egyesületeket, intézményeket létesített, életet öntött a katolikus közönségbe, új utat mutatott papnak, hívőnek, katolikusnak. Megmutatta, hogy úgy is lehet igét hirdetni, a szeretet vallását terjeszteni az emberek között, hogy ne támadjon surlódás a különböző hiteken levők között. Szinte iskolapéldát mutatott, hogy milyenek kell lenni az igazi papnak, akinek hivatása a néptömegek élére állít. Az a tizennyolc év, amit Aradon töltött, a felekezeti béke-korszaka volt és ebben a főérdem az övé volt: Ideálisan és komolyan vette az apostolok tanításait és csakis ez tette lehetővé azt, hogy most, távozásának alkalmából egy egész város lakossága vallási különbség nélkül, osztatlan, fájdalommal veszi tudomásul távozását.

Alkotásai közül a legnagyobb és legmaradandóbb az aradi magyar katolikus gimnázium. Az impérium átvétele után, amikor Arad magyarsága máról-holnapra középiskola nélkül maradt, hihetetlen energiával akciót indított, hogy hájleket kapjon ennek a nagy városnak magyar iskolában tanulni akaró ifjúsága. Megmozgatta a tanárokat, szülőket, a diákokat, lelkesített, buzdított és amilyen törhetetlen hittel hirdette a szószékéről a hit szükségességét, ugyanolyan fanatizmussal igyekezett megértetni a katolikus társadalommal, hogy mit jelent Arad magyarságának egy katolikus gimnázium.

Nem tudjuk, milyen okok játszódtak közre, hogy Lakatos Ottónak távoznia kellett, de nem is kutatjuk. Fáj, hogy távozik, de vigasztalódunk, mert örökre olyan ember áll, aki azon az uton halad, amelyet ő jelölt ki. Lakatos Ottó nem visz magával mást, mint egy egyszerű szerzetesi bórondót és egy egész város becsülését, szeretetét és tiszteletét.

Ítélet a Reinitz-pörben.

Reinitz rejtelmes élettörténete.

Monay Ferenc visszavonult a minorita-rend éléről. — Lakatos Ottó dr.-t elhelyezték Aradról. — D'André Károly az új rendfőnök.

Barabás az aradi szobrokról.

Radio-koncertet hallgattunk Aradon.

Balan szebeni érsekmetropolita Aradra érkezett

Ő vezeti a vasárnapi püspökválasztást. — Ünneplés fogadtatás az állomáson.

(Saját tudósítónktól) Előkelő vendég érkezett ma reggel Aradra: Balan Miklós nagyszebeni érsekmetropolita, az erdélyi gör. kelet-egyház legmagasabb rangú papja. Az érsek a holnapi püspökválasztásra jött meg, amelyen ő fog elnökölni és a választást bevezető szent misét is személyesen celebrálja. A vendég érkezésére az állomáson megjelent Georgescu János prefektus, Robu János dr. főpolgármester, Pacatiu Mihály szentszéki ülnök-püspöki adminisztrátor a szentszék összes ülnökeivel és tanácsosaival, továbbá dr. Botis Tivadár teológiai igazgató a teológia és tanítóképző tanári karával, megjelent Goldis László volt miniszter, parlamenti képviselő.

ezenkívül többen érdeklődők. Balan érsek a reggeli gyorsvonattal érkezett titkára társaságában. A vonatból való kiszállása után a megjelent előlételek röviden üdvözölték, mire az érsek szívélyes szavakkal válaszolt. Innen a püspöki rezidenciára hájtatott, ahol aradi tartózkodása alatt lakni fog. A délután folyamán hosszasan tanácskozott Georgescu János prefektussal, Robu János dr. főpolgármesterrel, Goldis volt miniszterrel és több magasrangú egyházi funkcionáriussal. Az esti órákban a székes-egyházba ment, ahol végighallgatott egy szent misét. A holnapi püspökválasztás iránt óriási az érdeklődés és lázas találkozás folyik, vajon ki lesz az aradi román egyházmegye új püspöke.

Május 12-én tesz esküt Hindenburg.

Kerülni akar minden ünneplést. — Francia lap izgatása az új elnök ellen.

(Berlin, május 2.) Hindenburg elnök beiktatása és ünneplés esküvője a Reichsrathban május 12-én lesz. A ceremónia nagyon egyszerű lesz, ami megfelel a közvélemény szellemének, de ez egyben Hindenburg személyes kívánsága is. Az elnöki méltóság átvételének aktusa az esküvő lesz. Loebé elnök fogja felesketni az elnököt a köztársaságra és a birodalmi alkotmányra. Az elnök az eskü után rövid beszédet intéz a birodalmi gyűlési képviselőkhez és az egyes országok megbízottaihoz. A birodalmi őrség a szertartás után díszmenetben elvonul az új elnök előtt. Hindenburg innen bevonul a Wilhelmstrassei elnöki palotába, amelyre csak úgy, mint az összes középületre, felhagyják a birodalmi köztársasági fekete-vörös-arany lobogót. Hindenburg a néma tisztelegő pártok köztételeit elítélte azt az óhaját, hogy álljanak el minden ünnepléstől.

Az elnökválasztás a kommunisták pártjában nagyobb szakadást fog előidézni. Állítólag Moszkva nem helyesli a kommunistáknak az elnökválasztások tanúsított magatartását. Rothe Fahne című kommunista lap legutóbbi száma cikket ír arról, hogy a jövőben a kommunisták és a szociálisták a parlamentben közösen fognak működni, az elnökválasztás közelebb hozta egymáshoz a két pártot. Hírek szerint az elnöki államtitkár változatlanul továbbra is Meissner eddigi államtitkár marad.

Párisi jelentés szerint, a Matin ma reggeli száma illusztrált mellékletben a münsteri és a strassburgi székesegyház képét közli és alatta Hindenburg lezárásának faksimilét. Hindenburg írása így hangzik: „Oh Strassburg, oh Strassburg, te csodaszép város, fájdalmas sóhajokkal nem lehet ezt elintézni. Ami német volt, annak németnek kell lennie, ezt jegyezd meg magadnak német ifjúság.”

Harc

a „szennyes vörös lobogó” ellen.

Anglia ermissztere hatalmas beszédben támadta a szociálistákat.

(London, május 2.) Churchill, volt miniszter legutóbb hatalmas beszédet mondott, amelyben éles kritikát gyakorolt a szociálisták fölött. Beszédének kiemelkedőbb és legmarkánsabb része ez volt: — Egyre kiterjedtebb felforgató törekvésekkel és lelkiismeretlen propagandával álhunk szemben, amely nem is angol eredetű, hanem szorosán összefügg a külföldi forradalmi szervezetek céljaival. Ez a propaganda nemcsak a brit intézményeket, de az egész világ civilizációját akarja elpusztítani. Bár a szociálisták között számos jóindulatú politikus van, mégis vádoljuk őket azzal, hogy népünk nagy tömegeit előre megfontolt szándékkal megrontották. Marx téves tanait a tömeg szájába adják és kezébe nyomják a szennyes vörös lobogót.

Borzaimas

vasuti katasztrófa Németországban.

Két utasokkal telt kocsik lezuhant a pályán.

(Berlin, május 2.) Óriási arányú vasuti katasztrófa történt a Poroszországban levő Schneidemühl város mellett, amely most a lengyel korridorban van. Egy gyorsvonat két utasokkal telt harmadosztályú kocsija lezuhant a töltésről. A danzigi és a berlini vasutigazgatóságokhoz érkező első jelentések ötven halottról és több mint száz sebesültről adtak hírt, de későbbi jelentések szerint a halottak száma csak harmincöt, a sebesülteké pedig tizennyolc. A katasztrófa híre óriási izgalmat keltett, úgy Német- mint Lengyelországban.

Ujból felmentették a csongrádi bombamerényítőket

(Budapest, május 2.) Késő este érkezett jelentés közli, hogy a csongrádi bombamerényítők elleni bűnpörben a budapesti tábla helybenhagyta az első bíróság ítéletét, és valamennyi vádlottat felmentette. Az indokolás kiemelte, hogy a bizonyítás kiegészítése során kihallgatott tanúk vallomásaikban is megerősítették az első bíróság ítéletének megállapításait és a beismerő vallomásokat a vádlottak kényszer és fenyegetések hatása alatt tették.

Mi Asszonyunk, Mária...

Az első májusi ájtatosság Aradon.

Minoriták templomában, este fél nyolc körül. Az áhitat már a lépcsőkön elfogja az embert. Öreg koldus imádkozik magába szálltan, reszkető, aszott kezét kéreően nyújtotta ki, fényes nikkelpénzek hullanak barázdás tenyerére, de ő nem az adományokra figyel, buzgón imát mormol: a jó Istennel társalog. Áhitattal. Az elő csarnokban szentképek alatt gyertyák égnek fényes lánggal. Két szerelmes ember bucsuzik hosszú kézzorítással. A barna lány még egy utolsó kísérletet tesz, felnéz a szöke fiúra és ideges keze simogatva siklik végig a karján. Fél szemmel a templom belseje felé kacsint és a tekintetében vallásos áhitat ül.

— No jöjjön be, Gyurka...

A lányosan szöke fiú szerelmesen néz rá a lányra, kicsit mosolyog is, midőn a fejét rázza:

— Nem megyek Mária. Tudja, hogy nem vagyok templomjáró.

A barnát látszólag szíven üt a szó. Boglyas feje leesik egy pillanatra és keserű rezignációval mondja:

— Akkor nem is szeret magam engem Gyurka...

Aztán megindul befelé. Fáradt, mázsás sulyu, imbolgóló léptekkel. A templomajtóból még visszanéz. Kérő tekintettel keresi a szöke fiút, aki azonban akkorra már rég eltűnt.

Bent a templomban... Ember ember hátán, egy gombostű nem férne közéjük. A kupola boltozata félkört fut be és utánna teljes sulyával, fáradtan támaszkodik rá a fehér oszlopokra. Az oszlopokhoz áhitatos emberek simulnak, olyan meleg áhitattal, hogy a hideg fehér márvány felmelegszik tőlük. Lakatos Ottó dr. plébános a szószékből lágy, meleg hangon beszél. Keresetlen szavai átható lányszavak az áhitatban fegyverezett hívőkön és utat keresnek a szívük felé.

— „Istennek szent Anyja... széplélenül fogant... hűveim... — szél zugatja meg a templom festett ablakait és a pap szép beszédét foszlányokban hordja szét a szél.

Aztán felbug az orgona. A mély, öblös, torokhang hirtelen cémnavékony gyerekénekbe olvad át. Busongó dal, szent ének szalad keresztül a templomon, hol az ántapások úgy állnak már összepréslése, mint heringek a hordóban. A menyezet freskóiról elmúlt szentek szelid arca tekint a boldog és boldogtalanokra. Hívókra, akik áhitattal imádkoznak és hittel lenekre, akiket csak a kíváncsiság hajtott be. A szentek mosolyognak a falon. Szűz Mária fájdalom, szelid tekintettel néz le a lobogók selyméről. A kisdéd Jézus kinyújtja a nép felé kts kezét és Krisztus töviskoronája alól eleven, meleg, piros vér folyik.

Az első májusi ájtatosságnak vége van, a tömeg tödul a korzó pernetező esőjébe. A korzó hullámlázik és, vegyes illatok kerengenek. Tónijeszag és Druje parfüm. Az ántatott lassósa az ar-
cokról az eső...

Gyurka a korzón várta Mária-kát és az, megböklélten simult hozzá.

A kétszázhuszesztendő aradi román püspökség.

Hosszu évtizedeken át folyt a harc a hegemoniáért a szerbek és románok között. — Eredetileg szerb püspökség volt Aradon. — A vasárnap megválasztandó püspök a tizenhetedik lesz az aradi püspökök sorában.

(Saját tudósítónktól.) Az aradi görög keleti egyházi zsinat ma püspököt választ. Összejönnek a zsinati tagok a székesegyházban és bedobják szavazataikat az urnába és amikor már mind az ötvennyolc tag leszavazott, a jegyző felolvassa és az elnökö Balan érsek kihirdeti az eredményt: adassék tudtul a híveknek, hogy van már püspöke az aradi gör. kel. egyházmegyének. Hogy ki lesz ez, az még mélységes titok, két párt küzd egymással, de talán az is lehetséges, hogy egy harmadikat választanak meg. Már volt erre példa az aradi püspök-választások történetében.

A püspök-választással kapcsolatban nem lesz érdektelen rövid vázlatos visszpillantást vetni az aradi püspökség történetére. Küzdelmes multja van ennek a püspökségnek, sokat kellett harcolnia a fennmaradásáért, amint azt a poros nagy könyvek és régi iratok tanúsítják. Pontosán kétszázhusz éves az aradi román püspökség és a most megválasztandó püspök éppen a tizenhetedik aradi román püspök lesz. A püspökség történetére vonatkozó adatokat dr. Botis Tivadar aradi főesperes, a teológia tudós igazgatója, a neves történelmi bocsátotta rendelkezésünkre és az ő feljegyzéseiből alakul ki 1705-től 1925-ig az aradi gör. kel. román egyházmegye és a püspökség története.

Az aradi püspökség megalapítása.

Az első kimondottan aradi görög keleti püspök Diacovics Ezsaiás volt, aki 1705-ben költözött be Aradra, Borosjenőről. Itt már régen fennállott a szerb püspökség, ahová a román hívők is tartoztak. Anno 1705. bekésebb korszak eljövételét jelentette, I. Lipót császár és király ekkor kötötte meg a karlováci békét a törökkel és a püspökök már nem kellett Borosjenő várában meghúzódnia, felúthette rezidenciáját Arad nyílt városában is: A régi püspöki rezidencia és templom a mostani kecem helyén volt. Lipót császár letelepített Aradon és a megyében harmincöt ezer szerb családot és minán ok alkották az egyházmegye többségét, a románok is a szerb egyházmegye alá kerültek és a fenhatóságot fölöttük a mindenkori karlováci szerb érsek gyakorolta. Utána 1710-ben Martinovics János lett a szerb püspök, aki tíz év múlva meghalt és utódja 1720-ban Ravanovics Sefrenius. Ő csak hat évig uralkodott és átadja helyét 1726-ban Joanovics Vincének, aki 1731-ig állt az aradi egyházmegye élén. A história feljegyzi róla, hogy erőlyesen megvédte egyházát, a szerbséget és a románságot a keresztény katolikus unió egységsítő törekvése ellen. A következő évben Antonovics E. választást választják meg a hívők, aki 1751-ig ül a püspöki széken, majd meghal és utódja Jivanovics Slnézius lesz, aki 1770-ig uralkodik az aradi püspökség fölött és működésének husz éve alatt hallatlan eréllyel

kormányozta mindig nagyobbodó egyházmegyéjét és hasonlóan elődjeihez, keményen ellenáll az Uniónak. 1770—1783-ig Knezevics Pachomiusz az aradi szerb püspök, 1784—86-ban Petrovics Péter lesz az episzkopusz, akiről feljegyzik, hogy felette művelt és előkelő gondolkodásu ember vala. Csak két évig igazgatta egyházmegyéjét, mert a halál hirtelen elszólította. Utódja Avakumovics Pál, aki huszonkilenc éven át viselte a püspöki szék méltóságát. Nagy és értékes szolgálatokat tett a Habsburgoknak, katonákat toborzott a Napoleon ellen harcoló császári hadak részére, sőt még saját pénzén is felszerelt egy-egy bataliont. Igazi aulikus főpap volt és Ferenc császár magas kitüntéseket is adott neki.

Román lett az eddig szerb püspökség

Avakumovics Pál volt az aradi egyházmegye utolsó szerb püspöke. Ezidőben főképpen Moise Nicoara vezetése alatt erős mozgalmat indult meg, hogy az aradi püspökség élére román egyházi férfiu kerüljön. Az akció a szerbek részéről nagy ellenzésre talált és megindult a harc az egyház két nemzete: a szerb és a román között. Végül is a császár kénytelen volt bizonyos mértékben honorálni a románok aspirációit és megalapította a mai napig is fennálló román felekezeti tanítóképzőt 1812-ben. Avakumovics Pál 1815-ben halt meg és halála után tizennégy évig nem töltötték be a püspöki méltóságot. Annnyira elmérgesedett a két felekezet közti harc, hogy a karlováci érsek nem mert választást kitűzni, hanem püspöki adminisztrátort állított az egyházmegye élére. Ez egészen 1829-ig kormányozta az egyházmegyét. Az ő idejében épült 1822-ben a mai napig is fennálló román theologia. 1829-ben mégis összeült választásra a szinodus és megválasztotta püspöknek a brassói származású Joanovics Nesztort, az első román püspököt. Nehéz viszonyok és erős egyházmegyei harcok között vette át hivatalát, de nem uralkodott sokáig, mert a következő évben már meghalt. Ezután öt évig megint csak adminisztrátor kormányozta az egyházmegyét. A román álláspont azonban végül mégis csak győzött és 1835-ben a király is hozzájárult Ratu Geraszim aradi theologiai igazgató püspökké választásához. Egészen 1850-ig uralkodott. Alatta már teljesen román jelleget öltött az egyházmegye és a szerbek mindig többet és többet veszettek pozíciójukból. Következett 1848. és báró Saguna András nagyszabeni püspök, a későbbi szebeni román érsek a köréje csoportosult román papsággal mozgalmat indított, hogy a történelmi Magyarországon levő görög keleti román egyházat a szerb fenhatóság alól teljesen felszabadítsa és a románok külön egyház szervezeten és autonómiát kapjanak. Saguna jó szolgálatokat tett 48-ban és 49-ben a Habsburgoknak és Ferenc

József nem is maradt háliatlan buzgó híve iránt. Kinevezte Saguna András a szebeni érsekség fejének, bárói címet is adott neki. Saguna azután bekebelezte a fenhatósága alá az aradi egyházmegyét is. Megjelent az erről szóló császári patens és ezt a kiegyezés után a magyar parlament is alap-törvényei közé iktatta.

Az utolsó ötven év püspökei.

1850-ben Ratu Geraszim meghalt, az első zavaros két évtendő alatt nem választottak püspököt, csak adminisztrátor töltötte be ideiglenesen a püspöki széket. Popescu Patrioiusz adminisztrátor ez időben megvásárolta a mai püspöki rezidencia épületét, s azt alaposan restauráltatta. Az idők későbbi folyamán megvásárolták még az épülettel szomszédos házakat és telket is. 1852-ben megválasztották Ivackovics Prokopius szászvárosi papot. Ivackovics román származásu, de szerb nevelésű ember volt. Hűséges segítő-társa a nemzeti küzdelmekben Sagunának és ő igazán naggyá fejlesztette egyházmegyéjét. Az ő püspöksége idején épült a mostani székesegyház és a jelenlegi püspöki rezidencia. A várral szemben levő régi templomot és püspöki hajlékot stratégiai szempontból le kellett rombolni és kárpótlásul kapták a mai Tököli-téri templomtelket, ahová felépítették a jelenleg is fennálló székesegyházat. 1873-ban Ivackovicsot szebeni érsekké választották, majd utóbb karlovici patriárka lett. — Utána Román Miron lett aradi püspök, de a következő évben szebeni metropolita lesz és megint megürül az aradi püspöki szék. — 1875-ben megválasztják Metianu Jánost, aki 1899-ig ül méltóságában. Hosszu uralkodása alatt kulturális és gazdasági javakban sokat gyarapodott a nagy viharokon átment aradi egyházmegye. Metianu 1899-ben távozik az aradi egyházmegye éléről, a szebeni érseki székre ül és utódján pedig aradi püspöké Goldis Józsefet választották meg, aki az első aradi származásu román püspök volt. Három év múlva meghalt és 1902-ben az egyházi zsinat Mangra Vazult választotta meg püspöknek Hamza Agostonnal szemben. Ferenc József király azonban az akkori kormány előterjesztésére politikai okból nem szentesítette a választást és új választást rendelt el. 1903-ban történt az új választás, ezen mindenki legnagyobb meglepetésére Pap I. Jánost választották meg. Huszonkét évig volt püspök és ez év január 22-én halt meg. Az ő működése békesebb időkre esett és módjában volt anyagiakban gyarapítani az egyházmegye vagyonát. Alatta épült a püspöki épület melletti impozáns görög keleti leányintézet. Az impérium átvétele után megalakult a váradi görög keleti püspökség, amelynek egyházmegyéjét az aradi egyházmegyéből szakították ki.

Egy rövidesen összefoglalva az aradi egyházmegye történetét. A mai napon új püspök ül Pap I. János, Metianu és a régi szerb püspökök örökébe és neki lesz hátrahagyva tovább fejleszteni az elődök munkáját, megerősíteni a hitet és hirdetni tovább is a felekezeti békét, az apostoli szelidséget és az emberek közötti megé

A hétszeres gyilkossággal vádolt Reinitz rejtelmes élettörténete.

Hogyan lett a nyomorgó kis grajzlerosból nagyvagyonu gazdag ember. — Egy soha nem tisztázott gyilkosság után született meg Reinitz vagyona. — Reinitz belekeveredett a rétsági postakocsis meggyilkolásának ügyébe. — A kassai Bankó-erdő titokzatos halottai.

(Szatmár, május 2. Kiküldött tudósítónktól.) Ha egy ember jelleméről tiszta képet akarunk alkotni, ismernünk kell egész életét, hogy szokásaiból, apróbb, nagyobb tetteiből levonhassuk a következtetéseket. Nagy emberek

Reinitz Jakob

élettörténetét megírják az olvasó okulására, épülésére. A gonosztevők biográfiája elriasztó példa az emberek szemében. Itt fekszik előttem egy nyolcvannégy oldalra terjedő füzet. Nagy iv alak és minden oldal írógéppel van sűrűn teleírva. Fedelén ez áll:

„Reinitz Jakob élettörténete. Összeállította: Pongrácz Gusziáv kassai rendőrfőtanácsos.”

Állapozom a terjedelmes füzetet. Itt-ott kétféle ceruzával aláírt mondatokat látok. „A rétsági postakocsis meggyilkolása.” Másik oldalon: „Gyilkosság Nándor és Tereske községében” és így tovább; családok, gyilkosságok, csempészések és börtön. Reinitz Jakob hűnös, rejtelmes lelke a fehér lanokra lila írógép betűkkel van rászögezve. Bezuzott koponyák, kifrócsent agyvelők és vér. Reinitz Jakob pedig ott áll bírál előtt, cinikusan, gúnyos hangon mondja:

— Nem igaz.

A fanuk nem mernek belenézni villogó, sötét szemébe, félnek tőle. És amikor szemben állnak vele, torkukon akad a szó. Ki ez az ember? Micsoda erő az, a mellyel lenyűgözi vádlóit, anellyel törbezsarta áldozatait és a mellyel uralkodni tud önmagán? Ez egy titokzatos, különös élet-történet. Itt adja Reinitz Jakabnak.

Titokzatos gyilkosság, amely után Reinitz meggazdagszik.

Született 1879-ben szeptember 11-én Kántorjánosi községben. Apja Reinitz Bertalan tanító volt, aki családjával a legnagyobb nyomorban élt. Reinitz Jakob egészen fiatal korában Pozsonyba került, mint talmudista. Élénk eszű gyerek, aki tudásával és agyafurtságával tulszárnyalja társait. Apja azt akarja, hogy pap

legyen. Ő azonban mindenáron kereskedői pályára vágyik. Pozsonyból eltűnik és szülei, hozzátartozói évekig nem tudnak róla semmit. Hosszu évek múltán 1900-ban bukkan fel ismét. Viszszamegy szülőfalujába, Kántorjánosiba, megnősül és korcsmát nyit, de nagyon rövid ideig marad csak ott, mert a korcsma nem hoz megfelelő jövedelmet. Tereske községben 1901-ben néhány száz koronáért megvásárolja Lieberné Kurz Mária műszerüzletét. Az üzlet rosszul megy. Megszületett az első gyermek és Reinitz Jakob családjával együtt a legnagyobb nyomorban él. De ez a nyomorúság nem tart sokáig. Reinitz hirtelen vagyonos ember lesz és senki sem tudja, hogy honnan szerezte pénzt. Ugyanebben az időben a község határában meggyilkolva találnak egy dús gazdag gazdálkodót. Feje tőből le van metszve és a holttest-

et gyilkosa elásta egy gödörben. A csendőrség nyomoz, de csak annyit tud megállapítani, hogy rablógyilkosság történt és több százezer koronát vettek el a szerencsétlen áldozattól. A csendőrségen Reinitzot ebben az ügyben többször kihallgatják, mert a kis grajzleros szoros üzleti összeköttetésben volt a meggyilkolt gazdával. Röviddel ezután Reinitz ismét Kántorjánosiba költözik és átveszi anyjának üzletét 3000 koronáért. Az üzlet nagyon keveset jövedelmez, de Reinitz vagyona ennek dacára folyton gyarapodik. Állandóan uton van. Sem családjának, sem a község lakóinak halvány sejtelmük sincs arról, hogy merre jár, hova megy és mit csinál. Titokzatos üzleteket köt. Családjá jó módban él. Felesége kérdést intéz hozzá az üzletekre vonatkozólag. Ezt válaszolja:

— Törődj a magad dolgával.

Reinitz és a rétsági postakocsis meggyilkolása.

1906-ban fizetésképtelenséget jelent be. A hitelezők feljelentik és a szatmári törvényszék csalárdbuktás miatt nyolc havi fogságra ítéli. Leül. Hosszu szünet. 1911-ig semmit sem tudnak róla. Csak a Kántorjánosiban él, ekkor már megint szegényen, a legnagyobb inségben. Hat gyermeke van. Reinitz pedig titkos utakon jár, család levél útján érintkezik feleségével, gyermekeivel. A levelek kisebb alföldi községekből érkeznek. 1911-ben aztán felbukkan Kántorjánosiban, egész családját felpakolja és Nagyváradra viszi. Ott utazói állást vállal, főnökeit azonban nemsokkal később érzékenyen megkárosítja s elküldik. Legközelebbi állomása Berettyóújfalun. Családjával oda költözik, felesége, gyermekei nyomorognak, ő pedig utazik szakadatlanul. Hiteles adatok szerint családjá hónapokig nem látott meleg ételt. Két gyermeke meghalt, a nyomor, ölte meg őket.

Borzalmas gyilkosság híre hozza Izgalomba az ország közvéleményét. Tereske község határában meggyilkolva találják a rétsági postakocsist. Feje sötét van szöve és a postakocsis összes értékeit elrabolták. Egész Magyarország nagy érdeklődéssel követi az ügyet. A nyomozás során aztán Reinitzot is beidézik a csendőrségre, mert a gyilkosság idején sokan látták Rétságon. De csak mint tanú szerepel. Ugyan ki is gondolná erről a vallásos ortodox zsidóról, hogy ilyen kegyetlen tettet kövessen el? Reinitz nem tud semmiről semmit. A gyilkost nem találják. Akkor derült ki, mint a csendőrségi jegyzőkönyv igazol-

ja, hogy Kolozsváron csalásért meg volt büntetve. Berettyóújfalun be megy családjához. A nyomor megszűnik. Jó módban élnek. Házat vásárol. A berettyóújfalui zsidó hitközség történetében szerepel a neve. Többször állt mint vádlott a hitközségi tanács előtt, mert hitsorsosait megkárosította.

Egy szappangyár élete és halála.

1917-ig minden csendes, nem történik semmi. Legalább is nincsenek feljegyzések cselekedeteiről. Ez év június 13-án Debrecenben találkozunk vele. Augusztusban Kaszner Miklós ottani kereskedőnek nagymennyiségű szeszt ad el, amelyre negyvenezer korona előleget vesz fel. Az eladott szeszt nem tudja szállítani, mert az csak a holdban van. A debreceni törvényszék 1920—1917. számú vádirat alapján hat hónapi fogságra ítéli. Leül büntetését és utazó lesz Gottlieb Ignác debreceni szappangyárosnál. 1918 első felében egy vagon szappan rendelést visz be főnökéhez. Kijelenti, hogy a rendelést csak akkor adja át, ha Gottlieb társul veszi. A társulás 385—918. számú közjegyzői okirat alapján megtörténik. A társulás után kiderül, hogy az egy vagon szappan megrendelése kitalált mese. Bíróság elé kerül az ügy. Reinitz megesküszik, hogy ő sohasem beszélt a vagon szappanról és vele Gottlieb azért társult, mert pénzt fektetett az üzletbe. Felmentik. Hitelezőitől beperli Gottliebot, akét ötezer korona kártérítésre ítélik. A szappangyárt Reinitz megveszi Gottliebtől 3000 koronáért. Társul Bilázer Jónás bírósági jegyzővel, akit teljesen tönkre tesz. 1919. végén Szatmárra költözik és ott alapítja meg szappangyárát. Az üzlet ros-

szul megy, de Reinitznek rengeteg pénze van.

Titokzatos gyilkosságok a kassai Bankó-erdőben.

A kassai erdőben meggyilkolják Berkovits Salamon szatmári kereskedőt. Reinitz örökösen utazik, leggyakrabban Csehszlovákiába. Minden utjával százezreket keres. 1920. június 18-án ugyanolyan körülmények között mint Berkovits Salamon, eltűnik Rozmarin Jenő. Hulláját három hónap múlva Reszegepiskolt határában a disznók turták ki. Ebben az időben eszeveszett valutázást folytat Reinitz. Debrecenbe utazik, ahol Neumann Béla Hatvan-ucca 8. számú házában lakó bankigazgató figyelmezteti, rossz vége lesz ha le nem mond a merész valutaszpekulációról. Reinitz kijelenti:

— Gazdag akarok lenni és ezért mindenre képes vagyok.

Életén végig vonul az a tény, hogy állandóan utazik és csak a legritkábban tartózkodik odahaza. Utazásának helyét, célját, nem tudja senki, még felesége sem. A Rozmarin meggyilkolása idején letartóztatják. De nincs bizonyíték ellene és szabadon engedik. 1922-ben megtalálják a kassai erdőben Sztruk, Nuszbecher hulláját és egy harmadik holttestet, akinek kilétét még ma sem tudják. 1923. augusztus 7-én meggyilkolják Grosz Hermann. Jön a feljelentés, a letartóztatás. Kihallgatások Kassán. Az összes meggyilkoltakat Reinitz Jakabbal látták utoljára. Elfognak két embert Demjanovits Ferencet és Bodnár Gyulát. A kassai rendőrség előtt bevallják, hogy ők gyilkolták meg az erdőben két elöttük ismeretlen embert és a gyilkosságra egy szakállas ember bűjtötte fel őket. — Szembesztés. Megismerik Reinitz Jakabot, aki nekik tízezer koronát adott a gyilkosságért.

Aztán jönnek a vallomások, a tökéletesen hiteles, közvetített bizonyítékok, amelyek kétségtelenül igazolják egy sötét lelkű, kegyetlen, pénzsóvár embernek a rettenetes bűneit. Most tudtam meg: Reinitz a fogságban hazaizent feleségének, hogy déligyümölcsöt akar enni. Ez az ember hallotta áldozatainak halálhírogését. Játta szétuzott koponyáját. És céljait naponta takarítja, hazaurói hozott fehér párnákon alszik, jó étvágyal eszik és déligyümölcsöt rendel. Ha alkonyodik és homály borul a cella falaira, nem jelennek-e meg előtte a meggyilkoltak kóbor lelkei, hogy számon kérjék tőle elrabolt életüket? Talán majd akkor, amidőn elhangzott az ítélet és Reinitz Jakabot csupasz falu rideg börtönbe csukják, ahol nem alhatik fehér párnákon és rabkosztot kell ennie. Talán akkor megszólal a lelkiismeret hangja...

Pillsi Géza.

Egyomorra fél pohár
SCHMIDTHAUER - féle

IGMÁNDI

keserűviz

Jó étvágyat,

4884

kellemes közérzést

és munkakedvet biztosít.

Az IGMÁNDI nem tévesztendő össze másfajta keserűvízzel.

Eletfogytiglani fegyházra ítélték Reinitz Jakabot.

A szatmári törvényszék bűnösnek találta Reinitzet Grosz Hermann meggyilkolásában. — Részletek tudósítás a nagy pör főtárgyalásának utolsó két napjáról. — Ejjel fél egykor hangzott el a marasztaló ítélet.

(Szatmár, május 2. Tudósítónk telefonjelentése.) A nagy dráma ma befejeződött. Hat napon át figyelte egy egész ország visszafojtott lélekkel a rettenetes színjáték minden jelenetét és ma végre legördült a függöny.

A szatmári bíróság bűnösnek mondotta ki Reinitz Jakabot Grosz Hermann meggyilkolásában és életfogytiglani fegyházra ítélte.

A bíróság ítélt, a közvélemény meggyugodott, a társadalom a talmatlanná, tette a gonosztevé, aki véreit a társadalmi jogrend ellen. Hat napon át boncolta a szatmári törvényszék az egész publikum szemes ellenőrzése mellett ezt az óriási bűnpört, amelyhez hasonlóra alig emlékezünk.

Dr. Erdős Ferenc, főtárgyalási elnök.

Hat napon át várta mindenki ideges izgatottsággal a tanúk vallomását, elnök, bíró, ügyész, vádlott, védő szavait. A közönség igazságot akart csak, ha bűnös a vádlott, akkor a lehető leg súlyosabb büntetést, ha ártatlan, felmentést. A bíróság bűnösnek találta, a bíróság ítéletét mondott, a nagy ügy aktái ezzel lezárulnak. A Közlöny a tárgyalás hat napjáról a legbővebb és legrészletesebb tudósításban számolt be és hatalmas olvasófőborunk elismerése honorálta fáradságunkat. Ma is részletesen és kimerítően tájékoztatjuk olvasóinkat az utolsó két tárgyalási nap minden mozzanatáról, védő és vádbeszédéről és a késő esti órákban hozott ítéletről. Szatmári tudósítónk telefonjelentését itt adjuk:

Leleplezik egy koronatanút.

Péntek délelőtt kilenc órákor nyílt meg Erdős Ferenc dr. elnök a tárgyalást. Mielőtt a tanú kihallgatások megkezdődtek volna, dr. Borgida Lajos védő igen érdekes bejelentést tett. Elmondta, hogy tegnap délután megjelent ügyvédi irodájában Heilprin Károly, a bűnpört egyik igen fontos tanúja és jegyzőkönyvbe mondotta azt, hogy Niszél Károly szenzációs kijelentést tett előtte s a kávéházban, amely teljesen megdönti Niszél terhelt vallomásának szavahitelességét.

Heilprin szerint ugyanis Niszél a következőket mondotta volna:

— Reinitzzel közös üzletről csinaltunk, amelynél ő engem huszezen

békekorotával becsapott. Most legalább visszafizetem ezt Reinitznek.

A tárgyalóteremben meglehetősen nagy feltűnést keltett ez a kelepkezés, az elnök Niszél szólította az emelvény elé, hogy reflektáljon erre a súlyos vádra. Niszél határozott hangon letagadta azt, hogy Heilprin előtt ilyen vagy ehhez hasonló nyilatkozatot tett volna. Ezután megkezdődtek a tanú kihallgatások.

Fried Vilmos mármaroszi gátlakkereskedő elmondja, hogy Reinitz sűrűn járt át Szigetre állítólag üzletek kötése céljából, ő maga is sokszor látta is őt az utcán, de felkint neki, hogy Reinitz titkolni igyekezett ottlétét, sőt a nevét is, mert állandóan Schwartznak nevezte magát. Szembesítést került a sor és Reinitz miként eddig is, határozottan megcáfolta Fried állításait. Lebóvits Lipót a következő tanu, aki

nek fia, Lebóvits Salamon ugyanolyan körülmények között lútt el, mint Grosz Herman. Az apa nagy részletességgel mondta el fia titokzatos halálát és vallja, hogy az általa végzett kutatások során a szalak Reinitzhez vezettek. Rozmarin Márton tanu lép most az elnök elé, annak a Rozmarin Jenőnek az atya, akit Résegepiskolt határában a sertések ástak ki a földből. Vallomásaiban elmondja, hogy Reinitz ellen igen súlyos és terhelt momentumok merültek fel oly irányban, hogy Rozmarin Jenő meggyilkolása az ő lelkiismeretét terheli. Ezzel a vallomással a terhelt tanuk sora befejeződött és a védelem néhány tanujának kihallgatására került a sor, ezek azonban jobbara jelentéktelen vallomást tettek s nem igen tudták a vád állításait megdönteni, vagy legalább is enyhíteni.

Vádol Grosz Hermann koponyája.

A tanú kihallgatások befejeztével páratlanul izgatott és megrendítő jelenet következett. Göbel Alajos dr. orvosszakértő lépett a bírak elé és terjedelmes szakvéleményt mondott Grosz Hermann koponyájáról. Majd elővette a meggyilkolt Grosz Hermann koponyáját. A hallgatók szíve hideg borsódzott végig és egyesek szinte rosszul lettek, amint az orvost meglátták a terhelt koponyával a kezében. A pillanatnyi rémületet egyszerűen leijedtt sikoly törte meg, Grosz

ban látható mosodai jegyről mond véleményt. Ezzel a bizonyítási eljárás befejeződött.

A vádbeszéd.

Dr. Papp György királyi ügyész emelkedett szóásra és hatalmasan megkonstruált vádbeszédet mond Reinitzről. Ismételt a főtárgyalás során elhangzott súlyosan terhelő vallomások, amelyeket Reinitz próbált megcáfolni, majd Reinitz multjával hozlakozik hosszasan és ennek a titokzatos ember-

Kihirdetik az ítéletet Reinitz előtt.

Hermanné sikoltott, majd életlenül összeesett. Orvosi segítség, kivitték. Az igazságot lecsillapultával Göbel dr. folytatta előterjesztését. A koponyára ráhelyezte Grosz Hermann bűnjelkelt szereplő kalapját és ott szemléltetően bizonyította be, hogy a kalapon látható szakítás pontosan megegyezik a koponya hátsó részén levő és minden valószínűség szerint kalapáctól eredő töréssel. Az orvosszakértő ezután Reinitz testi és elméleti állapotáról mond szakvéleményt. Elmondja, hogy bár Reinitz családjában meg lehetőségek sok az elmélet, maga Reinitz a normálnál sokkal fejlettebb képességű. Dr. Hank Jenő tanár, irasszakértő a gallér-

nek rejtélyes élet történetét tárja a bíróság elé. Kitér a kassai Bánkó-erdő őt halottjának rejtélyes tragédiájára is és azok a tragédiák a maguk kiderítettségében is súlyos vádokat Reinitz felköt. Beszéd végén a bírak összegezi a terhelt tanúvallomásokot s ezekből arra a megállapítást jut, hogy Grosz Hermann Reinitz Jakab gyilkolta meg. Kéri a bíróságot, hogy Reinitzzel szemben a leg súlyosabb büntetést alkalmazzon.

A drámai erőtől visszataszított után dr. Darabanth Miklós, a magánvádló képviselője emelkedett szóásra és Grosz Hermanné nevében a legteljesebb anyagi és erkölcsi elégtételt követeli. Ezzel a pénteki tár-

gyalás befejeződött és annak folytatását az elnök szombati délelőtt fél tízre hiasztotta.

A közönség látható elégedettséggel távozik, mindenki még az ügyész nagyerejű vádbeszédének hatása alatt áll. Ezen az éjjelen az emberek égi türelmetlenséggel feküdtek le, várják a holnapot... az ítéletet.

Felmentesi kér a védő.

(Szatmár, május 2. Tudósítónk telefonjelentése.) Jóval kilenc óra előtt már zsufolva van a tárgyalóterem, az örök több embert engedtek be, mint amennyi hely van.

Dr. Borgida, a védő.

emberek úgy összezsufolódnak, hogy szinte mozdulni sem tudnak. Erdős elnök azonban csak tíz óra tájban nyitja meg a tárgyalást. Mindiárt a védők felé fordul és felszólítja őket, mondják el védőbeszédüket. Általános figyelem között emelkedik szóásra dr. Demian Titus ügyvéd, Reinitz védője. Román nyelven több mint két órahosszat tartó beszédben igyekezett bizonyítani Reinitz ártatlanságát. Pontról-pontra vette a tárgyalások során elhangzott terhelt vallomásokot és azokat ugyanilyen részletességgel cáfolni igyekezett. Hangsúlyozta, hogy a több mint husz hónap óta tartó vizsgálat egyetlen konkrét bizonyítékot sem tudott produkálni Reinitz ellen s ha a Grosz holtteste közelében talált gallért annak is vitte a bíróság, ennek az egyetlen terhelt bizonyítéknak súlyosságát erősen lerontja az a körülmény, hogy a hulla feltalálása után jóval később, a harmadik vagy a negyedik helyszíni szemle alkalmával akadnak a véres gallérdarabok. Beszédét következő szavakkal végzi be:

— Kérem a bíróságot, ne csináljanak juszuzmordot, ártatlan emberrel ne sujtson marasztaló ítélettel, egy hiszterikus nyomozás labilis gyanúokai alatti. Beszéd végén kéri a bíróságot, hogy mentse fel ezt az ártatlanul meghurcolt Reinitz Jakabot.

A védőbeszéd elhangzása után az elnök Reinitzet szólította a bírói emelvény elé. Reinitz felült a vádlottak padjáról, izgatott rajzolódk arcára és imbolygó képekkel a bírak elé nézett.

Elnök: Ha kíván szólni, beszéljen!

Reinitz: Tekintetes királyi törvényszék, nagyságos elnök ur. Nincs sok mondanivalóm. Védőüggyvédem mindent elmondott a védelmemre. Én most is azt hangoztatom, amit a tárgyalás során és a hosszú vizsgálati fogság során már annyiszor elmondtam, hogy egész életemben vallásos, istenfélő és jószívű ember voltam, nem gyilkoltam, nem gyilkolhattam. Egy jámboréletű ember életével sehogysem egveztethető össze gyilkosság és én nem vagyok bünyös.

Ezután hosszan foglalkozik húsz hónapos kálváriájával és kéri a bíróságot, mentse őt fel a rettenetes vád alól.

Erdős elnök ezután még különböző iratokat ismertet, majd kijelenti, hogy a bíróság ítélethozatalra vonul vissza és erre az időre felfüggeszti a tárgyalást. Délután három óra. Egy lélek sem távozik a teremből. Mindenki várja, hogy mikor nyílik ki a teremmel szomszédos szoba ajtaja, mikor vonul be a bíróság kihirdetni az ítéletet: az életfogytiglani fegyházat, vagy a felmentést.

Életfogytiglani fegyház.

A nagy fali óra mutatója lassan canmog számról-számra, a teremben idegesség és türelmetlenség lesz urrá. Hét óra, majd nyolc, azután kilenc. Még mindig nincs ítélet. Egyesek elmennek vacsorázni, mások enivalót hozatnak maguknak. Folyik a találgatás, vajon milyen lesz az ítélet: felmentés vagy életfogytiglani. Most igazán két pártba szakadnak, de a túlnyomó többség az elítélés mellett szavaz. Mulik az idő: tizenegy, majd tizenkettő. Akik elmentek vacsorázni, már visszajöttek. Mindenki el van készülve rá, hogy három vagy négy óraker lesz csak ítéletki hirdetés. Egyszerre csak fél 1-kor mindenki legnagyobb meglepetésére bejön a bíróság. Halálos csend, halenne légy a teremben, a zűmmögését okvetlenül meg lehetne hallani. És ebben a dermesztő csöndben Erdős elnök nyugodt, hangsúlyozott hangon mondja:

A szatmári királyi törvényszék Reinitz Jakab szatmári lakost bűnösnek találta abban, hogy Grosz Hermann 1923. augusztus 7-én előre megfontolt szándékkal megölte. Ezért a bíróság életfogytiglani fegyházra ítélte.

Ezután következik a terjedelmes indoklás felolvasása, amely lapunk zarátkor még tart. Az ítélet rendelkező részének felolvasásakor artikulálatlan, mennydörgésszerű éljen rázkódtatja meg a falakat. Reinitz hátrahanyatlik, Grosz Hermannéól hiszterikus sikoltás tör fel... Fjfel egy óra... Vége van... A véres függöny legördült...

* A Thália Cabaret az aradi Erzsébet mozgóban. Ma, vasárnap este briliáns új műsorral a Thália Cabaret az Erzsébet-mozgóban tart előadást. Szinre kerül dr. Tokes és a Szabó két rendkívül mulattató bohózat Váradi Aladár, Mezey Nelly, Réthy Irén és Makkos Frida fellépésével. Helyárak: zsöllye 46 lej, I. hely 36 lej, II. hely 26 lej, III. hely 16 lej. Legyek előre válthatók vasárnap az Erzsébet-mozgó pénztáránál.

Aradváros ellenértéket követel a Tizenhármakért

Miért nem adták át eddig az aradi szobrokat Magyarországnak. — Barabás Béla dr. nyilatkozata az aradi szobrok jövődó sorsáról.

Hirt adtunk arról, hogy Barabás Béla dr., Arad város volt főispánja is felutazott Budapestre, hogy az aradi szobrok jövődó sorsát mértékadó helyen megtudja. Barabás Béla tegnap érkezett vissza Aradra s az aradi szobrok ügyéről a következőket mondta munkatársunknak:

Én az aradi vértanúk szobra s a Kossuth szoborra vonatkozólag múlt évi október 29-én adtam át Bethlen István gróf magyar miniszterelnök urnak azt az írásbeli előterjesztésemet, hogy a szobrok felett leendő további döntés a román és magyar kormány között diplomáciai tárgyalás folyamán barátságosan és közmegegyezéssel döntsék el. Jeleztem, hogy hasonló előterjesztést Aradváros főpolgármestere útján a román kormányhoz is juttattam s így bízom abban, hogy ez az ügy annál is inkább simán és könnyen fog lebonyolódni, mert hiszen 1924. év elején sokkal fontosabb és nehezebb kérdéseket oldottak meg a két kormány kiküldöttjei.

Beadványom vétele után a magyar miniszterelnök haladéknélkül utasította a magyar külügyminiszteriumot, hogy saját hatáskörében tegye meg a sürgős lépéseket a román kormányval, — a továbbiak megbeszélése, illetve megállapodás céljából. A magyar külügyminiszter intézkedett is, utasítván a bucuresti magyar követséget, hogy azonnal barátságosan interveniáljon a román kormányval. Ez meg is történt s már november 14-én Zichy Rubidó báró akkori követi táviratban jelentette a magyar külügyminiszternek: „A román külügyminiszter államtitkárja kijelentette, hogy az aradi szobrok minden ellenszolgálat nélkül a magyar kormány részére kiadhatók és azok rendeltetésére becsőltatnak.”

Erre a magyar kormány érdemi intézkedést s egy bizottságot alakított, amelynek elnöke Kertész Róbert kultuszminiszteri államtitkár s tagjai Gerevich Zoltán külügyminiszteri osztálytanácsos, az ügy referense, valamint Zala György a vértanúszobor mestere voltak, akik utasítást kaptak, hogy utazzanak Aradra, ott jegyzőkönyvileg vegyék át a szobrokat, vigyenek magukkal műszaki személynézetet s szakértő munkásokat, akik az átvétel után a szobrokat lebontják, vasúti kocsikon elhelyezik és elszállítják Budapestre, természetesen a magyar kormány költségén. A bizottság az **ítélet napját 1924. december 10-re határozta.**

Az utazás azonban elmaradt, mert december 5-én Magyar Antal bucuresti magyar követségi tanácsos sürgönyözött a magyar külügyminiszternek, hogy **az átvétel nem történhetik meg december 10-én s a bucuresti kormány „néhány nappal” halasztást kér,** mert időközben Aradváros tanácsa azon kívánságát fejezte ki a román kormány előtt, hogy a szobrok átadása ellenében bizonyos román vonatkozású törté-

nelmi tárgyakat adjon ki a magyar kormány.

Hogy mik volnának ezek a tárgyak, azt eddig sem a magyar, sem a román kormány nem tudja s valószínű, hogy maga az aradvárosi tanács sem jelölte meg ezeket, vagy ha megjelölte, erről a magyar kormány mandédig értesítést nem kapott.

Közben a magyar kormány február 10-én táviratot menesztett bucuresti követségéhez, hogy sürgesse meg a román kormányval az intézkedést, de március 19-én a magyar követség visszairt a külügyminiszternek Budapestre s jelentette, hogy a magyar követség választ nem kapott a román kormánytól.

A múlt hónap április 7-én Budapestben a magyar külügyminiszternél, a havonként szokásos követek fogadása volt, ahol a sürgős külügyi eseményeket beszélték meg. Ezen a

Monay Ferenc rendfőnök lemondott.

Lakatos Ottó dr.-t Nagyenyedre helyezték mint házfőnök-plébánost. — Arad város új plébánost kapott. — D'Andre Károly a minoriták ideiglenes új rendfőnöke

(Saját tudósítónktól.) Május elseje meglepetésszerűen nagy és mélyreható változásokat hozott az aradi minorita-rendház kebelében. Amikor Monay Ferenc dr. rendfőnök római zarándok útjáról visszaérkezett, már otthon várta az ottani minorita-rendi generális pecsétetes, latin nyelvű levele, amely közli, hogy a minoriták legfőbb feje Monay Ferenc dr.-t hangsúlyozottan a saját kérelmére felmenti rendfőnöki méltóságától. Egyben megérkezett a rendi generális dekrétuma is, amely közli, hogy D'Andre Károly minorita szerzetest és aradi hittanárt ideiglenes megbízással a legközelebbi rendfőnöknek nevezi ki, vagy mint a hivatalos kifejezés szól: kommisszáriusnak delegálja.

A hír érthető meglepetést keltett úgy a rendtársak, mint Arad város katolikus lakossága körében, mert dr. Monay Ferenc rendfőnök, aki esztendő óta áll a rend élén, hosszú működése alatt általános becsületet és tiszteletet vívott ki nevének és aki lekötőlező módon ártott úgy Aradon, mint egész Erdélyben csak szerető barátokat s híveket szerzett magának. Bármennyire is fáj az aradi híveinek Monay rendfőnöknek a rend éléről való visszavonulása, mégis vigasztaló, hogy nem távozik el Aradról, hanem mint aradi plébános vezeti a jövőben az aradi katolikus hívek ügyeit. Rajta kívül ugyanis még más fájdalmas vesztés is éri az aradi katolikus társadalmat: dr. Lakatos Ottó házfőnök plébános, aki tizenhét éve működik Aradon, előbb mint rendfőnök és utóbb mint házfőnök és plébános, eltávozik Aradról. A rend nagyenyedí házához megy plébános-házfőnöknek. Kettéválik Aradon a jövőben a házfőnöki és plébánosi tisztség is, amennyiben Monay Ferenc dr. lesz a plébános, míg házfőnöknek híarsányi Vince szerzetest és hittanárt

követi tanácskozáson a magyar külügyminiszter egy jegyzéket adott át Románia követének, hivatkozott arra, hogy a román kormány még november havában beleegyezett az aradi szobroknak minden feltétel nélküli átadásába s így kéri ez igénynek szives és mielőbbi teljesítését. A román követ kijelentette, hogy ő az ügyet nem ismeri, arról tudomása nincs, amde sürgősen intézkedik, hogy ezen jegyzék alapján a román kormány adja meg a szükséges felvilágosítást s esetleg az utasítást. Ezen április 7-iki követi tanácskozás ideje óta a magyar kormányhoz az én eljárásom napjaig, április 21-ig semmi értesítés nem érkezett.

Igy áll ma az ügy diplomáciai megvilágításban, amely részletek előttem a hivatalos külügyminiszteri irásokból közöltettek, a referens miniszteri osztálytanácsos által. Hogy e néhány nap alatt történt-e valami, azt nem tudom. A továbbiak iránt a jövő héten Arad város tanácsánál fogok érdeklődni, nehogy a békés és barátságos érintkezést valami félre értes megzúsítsa.

nevezte ki az új ideiglenes rendfőnök.

Munkatársunk érdeklődött a rendházban a mélyreható változások oka felől és meglehetősen különös felvilágosításokat kapott, már akitől kapott. D'Andre Károly új rendfőnök röviden, kategorikusan kijelentette, hogy a változás teljesen a rend belülről, az nem tartozik a nyilvánosság elé. A rendfőnök-változás a római rendi generális parancsára történt. A többi változásokat, illetve cseréket már az új rendfőnök saját diszkrécionális joga alapján intézte.

Beszélgettünk Lakatos Ottó plébánosral is, aki a rázúduló kérdésekre a következőket mondotta:

— Szerzetes vagyok, fejeletem alatt állok, meg kell tennem.

Monay Ferenc dr. volt rendfőnök, az új plébános így felelt:

— Még az ősszel kértem a római rendi generálíst, hogy mentessenek fej tisztségemről, akkoriban Rómában azon inarkodtam, — s ez aztán sikerült is — hogy álljak el kérésemtől. Most, amikor ismételtelen Rómában voltam, megismételtem óhajomat és ezúttal honorálták is. Eövebben nem nyilatkozhatom azokról az okokról, amelyek ezt bennem megérették. Először azt is kértem, hogy távozhassam Aradról, de utóbb a közöbainak engedve, évválaltam az aradi plébánia vezetését. Évekig voltam itt plébános, megint visszatérek oda. Nem mondhatok egyebet és kérem, ne is kommentálja az itt történt dolgokat. Mi, minorita szerzetesek, tartozunk mindenben alávetni magunkat rendünk törvényeinek és ezt tesszem én is. Itt maradok továbbra is Aradon és végzem kötelességemet.

Nézze meg a Sándor Hirlapiroda antiquar könyvkiadását, Arad.

HIREK

Rabon.

Fátyolos szemű, szomorú, bilincsekbe vert emberek. A bűn elmulatott tőlük és a bűnhődés csak lázas éjszakákon jár fel már hozzájuk. Ott kísért a szűk cella sötétjében és koronként felhugog, mint valami remény szava kivik mádar. Ilyenkor önkéntelenül is összerézzenek és az éjszakai vadászatban fáradt agyuk végigtergeti öntudat alatt ismételtén a sötét múlt szörnyiségét. Egyik az apját ölte meg a fészke élével, a másik úszulót magzatába foltotta bele a sarjadó életet, a harmadik a jogrend és törvényesség erkölcsi tilalomfáját törte talán ketté. Lépott, esalt, rabolt, vagy sikkasztott. A farsadalmi kiközösítette őket, a törvény fogházakba gyilkította az élet szánkhvetéseit és egyformán szurón darabot erőszakolt rájuk.

Most kint dolgoznak a fogház udvarán. Fát vágnak. Az egyikük érdek a keze: az eke szarvához van szokva. A másiknak hosszú, finom ujjai vannak, mint valami zongoraművésznak. Zsebtölvény, vagy sikkasztó trófea. Nem tudom. Termékre, alakra, egyéniségre és bűnükre nézve is különböző fajta emberek. A hitük és politikai meggyőződésük is más-más. Csak a fátyolos, szomorú szemük egyforma és egyaránt nyomja őket a hűség sulya. Bilincsekbe vert emberek ezek Rabon.

Perő Gergely.

A Reinitz-ítélet — lapunk plakátain. Ejjel fél egykor érkezett telefonjelentés Szatmárról, hogy Reinitz Jakabot életfogytiglani fegyházra ítélték. Tíz perccel később már a „Közlöny” plakátairól értesült a kávéházakban Arad közönsége. Emberek százai álltak körül plakátainkat és szinte szájról-szájra terjedt el pillanatok alatt az egész városban a hír: „Reinitzet elítélték!”

— Lemond a kiűzött görög patriárka. Athénból jelentik: A ökuméniai patriárka a közeljövőben lemond méltóságáról, hogy megkönnyítse a görög-török egyezmény végrehajtását.

— Baldwin Magyarországról. Londonból jelentik: A népszövetségi Unió legutóbbi ülésén Baldwin angol miniszterelnök foglalkozott Magyarországgal helyzetével és a következőkben fejtegette ki felfogását: Hiszszük, hogy Magyarországot külföldi belpolitikájából nézve, a jövőben jólétnek fog lendülni. És ezáltal jelentékeny tényezője lesz a nemzetközi kereskedelemnek.

— Május 1-e külföldön. Május elseje Budapesten, Berlinben, Bécsben és Rómában nyugodtan telt, sehol semmi rendzavarás nem történt. Csupán Párisban fordult elő egy-két rendzavarás, tüntető munkások megek revolverekkel villamos kocsikra löttek. Sebesülés nem történt. Több embert letartóztattak. A nagy metropoliskban általában mindenütt különösebb rendzavarás nem fordult elő.

Amikor még Reinitz aradi ügynök volt.

Két esztendőn át utazója volt egy azóta megszűnt aradi borkereskedő cégnek. Apróbb szélhámosságokat, sikkasztásokat követett el akkoriban.

(Saját tudósítónktól.) Az országunk nagy érdeklődéssel kísért Reinitz-féle bűnpörnek érdekes aradi vonatkozása van. Reinitz Jakab Aradon is járt. Ezt tudjuk különben Nisszel Károly tanácselnökségéből, akivel éppen Aradon találkozott először. Érdekes volna megtudni, hogy mit csinált Aradon az az ember, akinek bűnpörét százezrek figyelik lázas érdeklődéssel, aki ellen az a vád, hogy hét embert gyilkolt, vagy gyilkoltatott meg verléstől kegyet lenséggel. Rövid utánjárással sikerült kikutatnunk Reinitz aradi szereplését, amely feltűnő kontrasztként állítható be ennek a hírhedt embernek változatos, ka laudós és bűnös életébe.

1910. év tavaszán egy jómög-jelenésű, gondosított külsejű, fekete szakállas férfi ment be Búg és Löbl bormagykereskedő cég Thökölytérre levő udvarába. Az udvaron hatalmas hordók sorakoztak egymás mellett és az idegen érdeklődéssel nézegette a hordókat. Abrahám Simon a Búg és Löbl cég aradi üzletvezetője, aki jelenleg az Aradi Ingatlan és Pácellázó bank vezérigazgatója, meglátta az udvaron tartózkodó idegent és megkérdezte tőle, hogy mit keres.

— Reinitz Jakab vagyok — felelte — Temesvárra akarok utazni, ahol börtönügyet állást ajánlottak.

Itt kezdődött Reinitz Jakab aradi szereplése, amelynek folytatását így mondja el Abrahám Simon vezérigazgató:

— Beszélgettem Reinitz Jakabbal és felkérésére annyira megnyerte tetszésemet, hogy felajánlottam neki a cégnél üres sedésben lévő utazói állást. A meg egyezés hamarosan megtörtént. Reinitz nem kért fizetést, csupán százáletra akart dolgozni. Eltűzött: Napról-napra kinőtt nagyobb megrendeléseket Nagyváradról, Debrecenből, Berettyóújfaluból és Pozsonymegye kisebb községeiből. Különösen találtam, hogy új utazóm, csupán özevgyasszonyokkal lépett fizetési összeköttetésbe. Ezt simulékony modorával és jó megjelenésével magyaráztam. Rövid idő alatt a

— Köztisztviselők nagygyűlése. Az aradi köztisztviselők ma érkezett tartották a közeljövőben tartandó köztisztviselőgyűlésre vonatkozólag. Az Erdélyi és Bánáti köztisztviselők egyesületének igazgatósága május hó folyamán gyűlést tart Nagy károlyban és az ülésen főleg a köztisztviselők gazdasági helyzetének javítása kerül tárgyalásra. Az aradi köztisztviselők Pópa Constantín városi tanácsost és Sperneac János polgármesteri titkárt delegálták, hogy az aradi köztisztviselők képviselőiben résztvegyenek a gyűlésen.

— Eljegyzések. Dávid Piri (Arad) és Dászkál Imre (Dés) jegyesek. (Minden külön értesítés helyett.) Haas Borát (Mezőkövesd) eljegyezte Kohn Mihály (Pegiza.) Czukor L. József és Heimler Erzsike jegyesek. (Minden külön értesítés helyett.)

— Családja akkor Berettyóújfaluban lakott és Reinitz jutalékát havonta családjának küldte a cég. Harmadégy ügynökünk volt, de őt tartottuk a legmegbízhatóbbnak s legügyesebbnek. Két esztendőig volt alkalmazva a Búg és Löbl cégnél és amikor kilépett, igazán sajnálattal váltunk meg tőle. — Csak 1915-ben, könyvszám átvizsgálásánál tudtuk meg, hogy Reinitz Jakab a vevőtől beszédett pénzek egy részével nem számolt el. Néhány száz koronáról volt szó. Itam Reinitz Jakabnak egy levelet, amelyben felszámoltam, hogy az összeszedett pénzzel számolt el. Meg voltam győződve, hogy levelemet figyelmeztető semmeltatja. Annál nagyobb volt a meglepetésem, mikor 1915. ésszén beállított és bocsánatot kért haláléért, amelyet azzal magyarázott, hogy családjá nyómögött és ha Berettyóújfalun járt, mindig hagyott odahaza néhány koronát. Megígérte, hogy a legrövidebb időn belül kifizeti tartozását. Következő év áprilisában ismét megjelent és a cég követelését teljesíteni ígérte. Ennyit tudok Reinitz Jakabról és éppen ezért megdöbbentőnek és hihetetlennek tartom azt a vádat, hogy ez az ember rablói kőköságra vetezhető.

Ez volt Reinitz aradi szereplése. Abrahám vezérigazgató a legbecsületesebb embernek ismerte. De mint a vádirat igazolja és amit Reinitz sem tagad, aradi szereplése előtt és után büntetve volt. Hónapokat töltött a szatmári börtönben. Csalásért Kolozsváron is elítélték és kiűzték, vajon nem ismétlődött meg lelkén a börtön levegője. Jött a gyilkos háború, amelynek nyomán felszabadultak az emberekben a bűnös ösztönök és a mindenek fölött uralkodó pénzvágy nem csábította Reinitz Jakabot a legborzalmasabb bűnök elkövetésére? Vajon ki tudná azt megmondani? Csak Reinitz Jakab...

— Házasságok. Csáky János órá és ékszerész szombaton délután tartotta esküvőjét Somlay Gizike urleánnyal az aradi minoriták templomában.

Fröhlich Bella és Paplitzky Antal házasságot kötöttek.

— Májusja — május elseje. Lippai tudósítók jelentik: A Marosmenti Lippa nagyközségben még nem fáultak úgy el az emberek, mint a városban, még nem tette őket cinikusá és blazirtá a gond és a keserűség. Idén május elsején is, csak úgy mint az előző években és a régi jó időkben már a kora reggeli órákban tüzőtő-zenekar járta be a városát, a derék zenészek megálltak a notabilitások és celebritások ablakai előtt és ténzenét adtak. Nem maradt el az ósi májusfaültetés sem. Április 30-ról május 1-én virradó éjszakán felkerestek a szerelmes legények és virágzó májusfaültetés az „édes” és „drága” ablaka

alatt, azután pedig előlétek a csernyok és eljásztották a hagyományos „Csak egy kislány van a világon”-t, szállt az epedő sóhaj az ablak felé, amelyben világosság támadt és egy-egy szöke vagy barna leányfejűskék kikandikáltak a függöny mögül. Másnap azután orgonailatos édes tá-lusi május elsején megindult a beszéd, hogy ki kapott és ki nem kapott májusfaét és éjjeli zenét. Milyen boldogok is ezek a lippaiak és milyen ridegek és szemérmesül törődök lettünk mi. Nekünk a rohanó élet nem enged időt, hogy a bájós ósi hagyományoknak, a szépségnek, a fiataliságnak és az életnek szentel-hessünk évente legalább egy napot: orgonás, tavaszos májusnak első napját.

— Gyász a báró Neuman-családban. Súlyos csapás érte báró Neuman Alfrédét. Édesapja, Friedmann J. tekintélyes győri terménykereskedő hosszabb szenvedés után meghalt. A nagykereskedő leánya jelenlegében hunyta le örök álmora szeretőt, mert Neuman Alfrédét napokkal ezelőtt táviratilag hívták édes atyja betegágyához.

— A timisoara-gyárvárosi plébános beiktatása. Vasárnap, május 3-án lesz Rech K. Géza gyárvárosi plébános ünnepélyes beiktatása a gyárvárosi plébánia-templomban.

— Elítélték a bécsi Anker-gyár igazgatóját. Bécsből jelentik: Fried Artur, az Anker kenvegyár igazgatóját, mivel a lakosság inszérés helyzetét a közérdek veszélyeztetésével károsította, nyolcórás súlyos börtönre és tízmillió schilling pénzbüntetésre ítélték. Az ítélet egész Ausztriában óriási felháborítást keltett.

— Szabadonbocsátott kommunis-ták. Bucurestiből jelentik: A parlament mai ülésén a miniszterelnök bejelentette, hogy utasítására 27 letartóztatásban levő kommunistát szabadon bocsátottak. A szabadlábra-helyezés azért történt, mert a kommunisták éhségsztrájkba kezdtek.

— Lévi flottát épít Torokország. Angorából jelentik: A török nemzetgyűlés hatmillió dollárt szavazott meg a tengerészeti program és flottaépítésre.

— Elhalasztották a budapesti választásokat. Budapestről jelentik: A szavazóigazolványok összeírásában nagyobb elírások és tévedések fordultak elő, amelyek nagy zavarokra adtak alkalmat. A belügyminiszter erre való tekintettel a községi választások határidejét egy héttel elhalasztotta.

— Friss Borzék-víz érkezett Kardos, Arad. Telefon 686.

— Hőses Innsbruckban. Innsbruckból jelentik: Innsbruckban ma hirtelen hatalmasan kezdett esni a hó. Hasonló időjárásra már évek óta nem emlékeznek.

Gyomor-, béli-, máj- és epebetegok valamint sárgaságban szenvedők a természetes „Ferenc József” keserűvizet teljes eredménnyel használják. Hires orvos-tanárok írják, hogy a Ferenc József víz hatásával rendkívül meg vannak elégedve. Kapható gyógyszer-tárakban, drogériákban és fűszerüzletekben.

— Nagybeteg timisoarai kanonok. Bauer György 82 esztendő prelátsanconok súlyos beteg állapota aggodalomra ad okot.

— Hadbírósg elé kerül a paraszvezér bántalmazója. Bucurestiből jelentik: A mai miniszterelnök elhatározta, hogy Pan Halipa, a besszarábiai paraszvezér bántalmazóját, Popescu hadnagyot hadbírósg elé állítják. Ennek megfelelő utasítást küldtek a hadnagy katonai felettes hatóságának.

— A budapesti Opera új igazgatója. Budapestről jelentik: A kultuszminiszter a budapesti magyar királyi Opera igazgatóiul Radnai Miklóst, a zeneművészeti főiskola tanárát nevezte ki.

— Mészívó. Az Aradi Polgári Lovasegyesület dr. Rotta János főpokarmester elnöklété alatt május 3-án, vasárnap délelőtt fél tizenegy órakor a városbáza emeleti kistérképben tartja tisztult közgyűlést, amelyre a városkat ezután hívja meg az Elnökség.

— Katolikus-egyházi adó. Közhírré tesszük, hogy az 1925. évi római kat. egyházközségi adók kivételével a múlt évi adótervek változatlanul történt beállítás mellett —

— elkészülvén, a kivételt az egyház község iróhelyiségében (Strada Ioan Calvin 22.) folyó évi május hó 5-étől kezdődőleg 15 napra közszemlére tesszük ki. Arral, hogy az érdekeltek azt a közszemlét ideje alatt naponként d. e. 9-11-ig, a mondott helyen megtekinthetik s azokra szóbeli vagy írásbeli észrevételeket tehetnek. Arad, 1925. május 2. Az aradi római kat. egyházközség előljárósága.

— Vizsgái Aradon. H. Sziklay Géza aradi tanár úr ma este tartotta nagyszerű vizsgabálját a Fehér Kereszt nagytermében. A természet zsúfolásig megtöltötte a közönség és a bál a legjobb hangulatban a reggeli órákig tartott.

— Öngyilkos katona. Ma reggel Aradon özvegy Ludvák Lajosné Birkás-úton lévő kertjében egy aradi katona felakasztotta magát. Mire tetét észrevették, a szerencsétlen csi-bér kiszívódott. Az öngyilkosságról azonnal értesítették a térszolgálatot, ahol megindult a vizsgálat az öngyilkosság kiderítésére.

— Betörés Aradon. Aradon, a Consistoriului (Batthyány) utcában kora délután betörték Hofflander J. férfinak üzletébe. A betörők átkulccsal hatoltak be a helyiségbe és onnan 15000 lej értékű férfürhát és szövetet loptak el. A vakmerő betörők kézrekerítésére megindult a nyomozás.

— „La Ruletta.” Ertesülésünk szerint a Somló Testvérek cég napok óta tárgyalásokat folytat a „Ruletta” Páris—Bucuresti világvárosi női divatárulházzal aradi ierakát miatt. A kizivárgott hírek szerint a tárgyalások már annyira előrehaladott stádiumban vannak, hogy csak napok kérdése, hogy a „Ruletta” első küldeményei megérkezzenek. A „Ruletta” divatküldeményi válogatásos távaszenzációt fognak jelenteni és a közönségnek meg fogják mutatni azt az irányt, hogy a mai viszonyok között hogyan lehetséges a kényes párisi divat szerint elegánsan és olcsón öltözködni.

— Pubi hajvágások a legrdivatósabb párisi és bécsi formákban Fehér si Comp. hölgyfodrász szalonjában. Arad

Rádió-koncertet hallgattunk Aradon.

A bécsi „Három a kis lány” nekünk énekelt. — Tanc berlini jazzband-muzsikára. — Politikai népgyűlésen vettünk részt — Zagrabban.

(Saját tudósítónktól.) A rádióról ma már elmondhatjuk, hogy meghódította az egész világot. A csodálatos hanghullámok végigszágulnak a földtekén és az emberek gyönyörűséggel hallgatják a tőlük ezer kilométerekre megtartott hangversenyeket. Ez a nagyszerű találmány mináronként hódít Romániában is és mint megírtuk, Aradon is számos rádióállomás működik. Tegnap délután meghallgattunk Aradon egy rádió-koncertet. Egy aradi gyáros szerelte fel lakását a rádiót és szűkebb körű nyilvánosság előtt tegnap hozta először működésbe. Délután öt óra. A gyáros megáll a gépezet előtt. A szobában feszült csend uralkodik, mindenki izgatottan figyel a tölcser felé.

— Akarják az urak Bécsét hallgatni? — kérdezi a gyáros.

Nem is vár feleletet, megkeresi a megfelelő hullámhosszat és néhány pillanat múlva gyenge zörgés, majd erősebb kattogás hallat szik. Még fordít egyet az egyik csavaron és mintha egy bezárt ajtót nyitottak volna ki, amely mögött orkeszter működik. „Három a kis lány” zenéjét halljuk, oly csodálatos tisztasággal, mintha nem ezer méterre szálma felénk a hang, hanem a szomszéd szobából jönne. Hallgatjuk némi bámolással, szinte borzongva. — Még kell hajolnunk az ember elme egyszerű teljesítménye előtt. Gondolatok száguldanak az agyunkban és nem tudjuk, hogy miton gyönyörködjünk: a zenekar csillogóan tisztá hangjában, vagy az emberben, aki felkutatja a természet legrejtettebb titkait.

A rádió ismét kattog, a hangversenynek vége. Csend. A legteljesebb csend. A hallgatóság még lélegzoni se melen. Aztán felhangzik a gyáros szava:

— Most Berlin hallgassuk!

Néhány pillanatnyi csend után, mintha a sírból szűrődnének fel hangok. Tompán hangzik eleinte, majd mándjában elnélyül a zené. Az órákon stoppoljuk az időt és a negyvenharminadik másodpercében már tisztán halljuk a jazzband-koncertet. Shymmi, jáva, ismét shymmi. Vagy ötven hangszerszám verheti a taktust. Közbe valami mély hang bele is bönbör:

— Ja, ja, oi ja!

Hallucinálunk, vagy tényleg úgy van, mintha asszonyi kacajt is hallottunk volna kicsendülni az exotikus zenéből. Vagy öt percig szól a jazz-band. Egyikünk, aki szabad órában báli tudósítással foglalkozik a e minőségéből kifolyólag kitűnő táncos is, szteppel a rádiózene ritméről.

— Kimentettek egy öngyilkos leányt a Marosból. Ma délelőtt Aradon, a Neptun-fürdő közelében egy fiatal leány öngyilkossági szándékából a Marosba vetette magát. A paron sétálók az életunt segítségére siettek és rövid idő alatt sikerült a már fuldokló leányt kimenteni. A megjelent mentők a leányt szüleinél lakására szállították, ahol orvosi kezéksben részesítették.

Lihegve kéri azután a gyarost, hogy Jugoszláviával lehetne-e érintkezésbe lépni?

— Talán kelót is akar még táncolni a szerkesztő ur? — kérdezi a gyáros mesolyogva. — Más körömben parancsojok.

A rádió egyetkettőt kattog és a zene elhalad, majd el is vész valahol a messziségben. A rádió „leáll.” Pausa. Csak annyi idő van, míg egy cigarettára rágyújtunk, máris berreg, kattog újra az ördögi masina. Erces hang hallatszik, szűkebb körű nyelven, degen axiómával. Táncoskorikus kar társunk, aki többek között szemből is beszél, magyarázza:

— Tiltakozó népgyűlésbe vagyunk bekapcsolva. Alkalmasint Zagrabbal, mert horvátul beszélnek. Igen, igen... A hamások gyűlése es (horvát nacionalisták), most már tisztán értem a szónok beszédét. Az országot felőrgató Radics ellen beszél, akivel a kormány le akar paktálni. Halljak? Most tisztán halljuk, bár nem értjük: „Ne damo, mi nismo radi-esevo.” kollegánk lefordítja: „Nem engedjük, mi nem vagyunk Radics-pártiak!”

A gyáros is akarja állítani a készüléket, de a jökendő uságró trólián kéri:

— Tessék már a szónoknak megengedni, hogy bejezze a beszédét.

A gyárosnak még csak ideje sincs, hogy elmosolyodjon, midőn frenetikus „Zsvio!” rázza meg a természet. Ezt mindannyian értjük: „Ejjen!” Mi is elkálltjuk magunkat harsányan és még a tápsorkánt is halljuk, midőn a rádió be-szüneteli a további hírszolgálatot.

Most egy Trieszt—Fiume közötti valutaszélgetésbe kapcsolódunk bele. Az egyik devizor valóságos orditja szót a világnak a rádió Fiumén keresztül a Trieszt áruháza délutáni zárgórcsolyamát. Kár, hogy a textílesek nem hallották, nekik hasznukra lett volna, mi bizony nem nagyon szórakoztunk a száraz olasz szám sorozatok mellett.

Még a higanytermészetű táncos karársunk is nyugodtan maradt. Mikor vége volt a rádió valutaszának, szomorúan jegyezte meg a jó fiu:

— Inkább hallgattam volna még egy dzseszbandet.

Indulóban vagyunk. Udvarias szavakkal köszönjük meg vendéglátónk szívességét, akinek a gyönyörü szórakozás mellett két üveg likőrt is és egy csomó cigarettáját is elfogyasztottuk. Kint az uccán haditanácsot tartunk és rágyújtunk, hogy — nincsenek már esodák a világon. (page.)

— Hirdetmény. Közhírré tétetik, hogy a római kat. egyházközség 1923—1924. tanévi zárszámadása és az 1924—1925. tanévi költségvetése, valamint az előljáróság 1924. évi jelentése f. évi május hó 5-étől 12-éig bezárólag terjedő 8 napra az egyház község iróhelyiségében (Arad, Str. Ioan Calvin 22.) közszemlére tételük oly célból, hogy az egyházközség tagjai a megjelölt helyen és a

mondott napokon, mindenkor délelőtt 9 órától 12 óráig azokba tekinthessenek s azokra észrevételeket szóban vagy írásban tehetnek. Arad, 1925. május 1-én. Az aradi római kat. egyházközség előljáróság.

— Amikor Márfit és Okolicsányit felmentették. Budapestről jelentik: A Fővárosi Operettszínház ellen elkövetett merénylet elírét tettesének perében a tábla május 0-ikán tartja meg a tárgyalást, amelyen jelen kell lennie Márfinak és Okolicsányinak is, mert őket a törvényték ez ügyben annak idején felmentette.

— A „Steaua Románei” biztosító társaság most megjelent harmadik évi mérlege az intézet rohamos fejlődéséről tess támaságot. A társaság, — mely a. t. a „Phönix és Providentia” bécsi biztosító-társaságok üzletállományát vette át, az elmúlt évben díjakban, illetékekben és kamatokban 26.7 millió lejt bevételzett és előbiztosítási állományát — 240 millióra emelkedett. Karokert az utolsó 3 évben: — fennállása óta — 28 milliót fizetett ki és részvényeseinek 15 százalékos osztályt fizet, míg 1923-ban még csak 10 százalékos osztályt fizetett. Ezen számok igazolják azon bizalmat, mellyel a biztosító közönség minden rétege szolid alapon nyugvó társaság iránt viseltetik. A társaság aradi vezérigénykösege a Buk. Reg. Maria 20. sz. házban van és az ország összes városában állanak fenn képviseletek.

— Elfogott fiatalok betörők. Az aradi államrendőrség ma délelőtt elfogott két kisköru betörőt, akikről kiderült, hogy tegnap este behatoltak az Aradi Fapari Rt. iródjába, kifurák a kasszát és onnan kétszáz lej készpénzt loptak el. Kihallgatásuk alkalmával beismerték bűnüket és a betörésszámokait is megfálták lakásukon. A rendőrség felhívja azokat, akiknél az utóbbi időben betörés történt, hogy jelentkezzenek a rendőrségen, mert az a gyaru, hogy a két új betörő követé el Aradon a legutóbbi lopásokat és betöréseket.

Könyvtárat is hozta vezér Kermel.

— Teniszverseny, szeszger, Gopdön, Maas, Hammer és Liga gyártmány. Slazenger és Standard teniszlabdák és más sportcikkek legolcsóbban Hegedüs cégnél. Aradon.

— Szünetel a vízszolgáltatás. Ertesítjük a t. közönséget, hogy folyó hó 4-én, 6-án, 8-án és 11-én este 9 órától reggel 7 óráig szünetel a vízszolgáltatás a csomosások miatt Uzinele Comunale Arad.

• A budapesti színházak műsora Budapestről jelentik: A Vigaszínházban e hét minden estéjén a legfrissebb sikert: a „Lány és a cselédhirdés”-t adják a premier nagyszerű szereposztásában. Az előadás külön szenzációja Gombaszögi Frida dala, amelyet angol girlök kíséretében énekel. Vasárnap délután Zilahy Lajos darabját a „Csillagokat” játsszák. — A Rendésence-színház jövő hetét teljes egészében Farkas Imre bübajos, nagy sikert aratott zenés vígjátéka a „Májusi muzsika” foglalta le, amelynek főszerepét Hosvay Rózi, Lázár Maria, Komjáthy Gyula, Berczy Ernő, Maklár, Bánóczi és Sugar játszzák. — A Fővárosi operettszínházban egész héten a „Halló Amerika!” megy, amely a héten és még századik előadását.

Lovasünnepély Aradon.

Concours hippique-et és lovaglőversenyt rendeztek a huszárok. — Vasárnap hirdetik ki a versenyek eredményét.

(Saját tudósítónktól.) Vefőfényes, derült, szép májusi délután. A nap csökosan tűz le. A lóversenyter felé már kora délután hosszú kocsisorok húznak, az ut felvert pora szinte a kárikulára emlékeztet. Kint a versenyterén szépszámu közönség, a város eliteje, krémje. Diszuniformisba öltözött tisztek között elegáns civil urak és sok-sok selyembe öltözött szépasszony, leány... Virágok, zászlók és cimerek a díszítésre használt tölgy lombok között. A lóversenyter körül élő dász: kinosztisztasággal és rendben kiöltözött katonák állnak őrt feszesen, mint a cövek. Fél négy felé elhelyezkedik a közönség a tribünön, a söröző asztalok mellett, a székeken.

Legénységi és tiszti lovasünnep, lovaglőverseny ez, a totálzatort, bukniékert s a többi nagyvárosi emlékeket hiába keressük a zöld gyepen. Fogadások: sincsenek. Most vadászierü hallali hallik egy kürtből, majd a katonazene vidám marsot játszik. Ujra kürtjel és utána egy fiatal hadnagy, egy szakasz pikás lovas vezeti fel. Olyan rendben vómal fel a csapat, mintba centiméterrel mérészkelték volna ki a távolságot közöttük. Harmadik kürtjelre kezdődik a verseny. Előbb a legénység mutat be lovaglő gyakorlatokat. Az első szám: lándzsaverseny. A legjobbak közöttük Ursulescu és Tomitoiu káplárok az 1. számú és Kovács A., valamint Crisan Jakab káplárok a 12. számú huszárezredtől. Három díj volt a számukra kitűzve: 500, 300 és 200 lejes.

Második szám gyanánt legénységi kardverseny. Negy díj: 500, 300, 200 és 100 lej. A legjobbak: Ungureanu és Tomiteiu káplárok az 1. és Ciucu, Matei káplárok, valamint Tepeteanu közönség a 12. számú huszárezredtől.

Tiszti dreszázs-lovaglős. Résztvevők: Parvulescu O. alazredes, Serbanescu V. főhadnagy és Cănilov Dimitru hadnagy az 1. számú Serbanescu Dimitru főhadnagy a 12. számú, Iovanescu V. kapitány a 13. számú, Grunazescu I. hadnagy a 10. számú, Dengel Augusztin ezredes, Teodorescu Mihail, Demetrescu Petre, Stefan Constantin, Demetrescu Nicolae hadnagyok az ötödik huszárezred kötelékéből. Negy díj: 4000, 3000, 2000 és 1000 lej értékben. Általános csodálatot keltett Dengel ezredes „Uriasul” nevű fekete paripája, amelyik a sok szép ló közül a mezőny legszebb lova volt.

Utána Praporgescu tábornok díjért akadályverseny. 1200—1400 méteres távolság. Öt díj: 4000, 3000, 2000, 1500 és 1000 lej. Résztvevők: Maniuanu őrnagy, Cănilov hadnagy, Baridaca és Teodoratu főhadnagyok, Tarcoveanu kapitány, Zamfirescu és Prica hadnagyok az 1. számú huszároktól, Neteru tázerkapitány, Anilamea főhadnagy és Siminel

Viktor kapitány a 10., Dengel ezredes, Popescu kapitány, PonoVICI főhadnagy és Teodorescu, Deliu és Stefan hadnagyok az 5., Andrievici és Patrus főhadnagyok a 13., Voicu, Pietraru, Sineu, Chifu, Ciornei, Grosescu, Niculescu, Stoica hadnagyok, Sigmireanu kapitány, Serbanescu főhadnagy és Florescu hadnagy a 12. számú huszárezredtől.

Másik akadályverseny csodárrókkal az Öltöz-díjakért. Negy díj: 1500, 1000, 800 és 500 lej.

Tárgyalják a bolgár bombamerénylők pörét.

Négy vádlott a szófiai haditörvényszék előtt.

(Szófia, május 2.) Oriási érdeklődés mellett kezdte meg tegnap a szófiai haditörvényszék a bombamerénylők tárgyalását. A tárgyalásra a belföldi újságírókon kívül rengeteg külföldi lap tudósító is megjelent. A bíróság csak igen korlátolt számban és csak megbízható embereknek adott ki jegyeket. Vádlottak Zadgorsky, sekrestyés és Friedmann, mint

Nevezők: 23 tiszti, a fentiek közül. Távolság: 1000—1200 méter.

Végül páros akadályverseny a Baicoianu tábornok által kitűzött három díjért: 3000, 2000 és 1000 lej. Tizenegy pár startolt. Távolság: 1200—1400 méter.

A lovaglő verseny, mely nagy tetszést aratott, a késő esti órákban ért véget. A verseny folytatása holnap lesz, amikor is a szófiai káptalan az eredményeket és kiosztja a nyerteseknek a díjakat.

tettesek. Daskaloff és Kamburoff pedig bünpalástolók. Zadgorski elismeri a merényletben való bünrészességét és szánja-bánja büneit. Friedmann tagadja, hogy bármi része is lett volna a merényletben, soha nem volt kommunista és semmiről sem tud. A bíróság ezután zárt tárgyalást rendelt el. Holnap folytatják a tárgyalást.

Kereskedők — vándoruton.

Tovább folyik az üzletek költözködése Aradon. — Szétosztott üzlethelyiségek, egyesült kereskedések.

(Saját tudósítónktól.) Aki figyelmesen végignézi az aradi közúti és a forgalmasabb mellékutak üzleteit, tapasztalni fogja, hogy igen sok üzletben szorgalmas kezek ládába csomagolják az árut, asztalosok, szobafestők és kárpitosok állnak munkába, cégtáblák változnak és husz-három éves egy helyiségben levő kereskedők kelnek vándorutra, illetve új helyiségbe mennek. Május 6-ika az aradi kereskedők életében nagyarányú változásokat idézett elő. A háztulajdonosok, a kik üzleteik fölött visszanyerték a szabad rendelkezési jogot, a tiz esztendő megkötöttség utáni szabadsággal élve az eddigi minimális üzletberek helyett magasabb béréket kérnek, amelyet egyesek sokalnak s így kezdődött meg az aradi kereskedők vándorlása. Érdekes különben megfigyelni, hogy a lakástörvény milyen változásokat idéz elő. Egyes nagy helyiségeket a háztulajdonos két vagy három részre osztja, hogy jobban kamatoztassa manapság olyan értékes üzlethelyiséget, sok esetben egyes jobban terjeszkedni akaró cégek kivesszik a mellettük levő megüresedett üzletet és megnagyobbítják boltjukat. Így például a harmincötéve fennálló Holtzer ruhakereskedés üzlethelyiségét Kutányi háztulajdonos négy részre osztotta. Egy üzletet megtart magának, illetve odafeszi át cipőkereskedés, a másik háromba pedig Császár, frögyékeskedő, Selezjan hölgyáruháza, Prutz és Hilbert textilkereskedők jöttek. A Forray-utca D. K. léle, paptkereskedés teljesen megszűnik helyébe egy textilüzlet kerül. Érdekes változások lesznek a Minorita-palotában. Rubinstein szállító kiköltözik innen irodájával és helyébe jön Königstorfer Lajos For-

ray-uccai cukrász. Rubinstein irodáját a Str. Eminescu-uccában levő Brunner Lajos-féle divatüzletbe teszi át, Brunner Lajos beköltözik a Minorita-palotában levő egyházi kegyszereket árusító üzletbe és itt saját divatcikkéin kívül árusítja a szentelt tárgyakat is. A magas boltberek tehát két üzletet összeköltözésre kényszerítettek. Königstorfer cukrász eddigi nagy helyisége két részre osztják, az egyik részt Vass Jenő Avram Janou-téri borkereskedő foglalja le, a másik rész még nem találta bérletét. A Neuman-palotában megüresedő Adler Andor-féle nagyüzletet Soltész Tibor nérnagykereskedő foglalta el. Itt írjuk meg, hogy Czirkal Gyula búr-asztalos a Boris Beni-téren levő jelenlegi helyiségében megmarad, sőt odahozza odig másutt levő raklárát és műhelyét. Furcsa helyzetbe kerültek a görkathi palota üzlethelyői. A hatalmas épület háztulajdonosi jogát eddig Fenyves Károly építész gyakorolta, aki novemberben szerződést kötött az összes üzlethelyiségekkel, illetve meghosszabbította bérletét. A bérletének indatában nem is tettek lépéseket, hogy rendezzék ügyüket. Közben azonban bírósági döntés a görkathi püspökségnek jutotta a vitás és per alatt állott épületet s most az összes bérletkért értesítést kaptak az új és végleges tulajdonostól, amelyben az értesíti őket, hogy május 6-án közzel költözködniük üzleteikből. A korábbi ügyben a bíróság fogja kimondani az utolsó szót.

A főnagys üzletesere ma más-más megalapozott üzletben rendezés parancsának, asztalosok, ruhakereskedők, ezenkívül festőknek, cipő- és táskakészítőknek jönnek, akik talán nem is bannak.

ha többször lenne május 6-ika egy esztendőben.

SPORT

Az MTK. Temesváron.

MTK—Kinizsi 4:1 (1:0.)

(Saját tudósítónktól.) Oriási érdeklődés mellett, 10.000 néző jelenlétében folyt le a pénteki mérkőzés. Az MTK csapatát, mely ezuttal első ízben játszott Timisoarán, a közönség hatalmas tapsviharral üdvözölte.

Az MTK a következő felállásban állott ki a mezőnyre: Kropacsék — Mandl, Kocsis — Nadler, Kleber, Nyul I. — Senkey II., Molnár, Rakitovszky, Opatu, Okos, míg a Kinizsi a következő felállításban szerepelt: Ritter — Steiner, Hoksári — Teszler, Vogl, Rössler — Tänzer, Frech I., Matek, Zemler, Kiliano-vits.

A játék első felében a Kinizsi látható lámpalázzal küzdött. Az első goalt az MTK a 6. percben érte el Rakitovszky révén. A Kinizsi szívós, lelkes, önfeláldozó játéka az MTK kapu előtt is több veszélyes helyzetet teremt, de mindenesetre megakadályozta az MTK-t egy újabb goal elérésében. A második felidőben, ugyancsak a 6. percben Molnár a kifutó Ritter mellett belövi a labdát, de 6 perc múlva Vogl Tänzer labdáját befejezi a kapuba. A Kinizsi mind lelkesebb játékba fog, akciói azonban az MTK nagyszerű játéka megüresülnek s az idegesség is megakadályozza őket abban, hogy újabb eredményt elérjenek, míg az MTK csapata még két goalal terheli a Kinizsi kapuját.

Az MTK gyönyörű játéka sokszor ragadta tapsra a közönséget, a Kinizsi csapatában Ritter néhány szép védést produkált s egy kis szerencsével, illetve kevesebb balszerencsével még két labdát foghatott volna. Vogl, Rössler, Tänzer is nagyon szépen játszott. Partatlan híró volt Bécsi Wagner.

Csendes volt

a májusi munkásünnep Aradon.

(Saját tudósítónktól.) Május elsőjét a munkásság, ellenében a mult esztendő jókedvével és ünnéval, az idén kedvületül és depimált hangulatban ünnepelte meg. Május elsőjére a szabadban tartandó munkásünnepségek keretében ma-tiné is tervbe volt véve, melynek programját be is jelentették az illetékes helyen. A mai nap megtartását a helyi hatóságok minden akadály nélkül engedélyezték is.

Ez elmaradt s a május elsője munkásünnepségek csendben, incidens nélkül és a legolcsóbb részvételenél mellett folyt le. Reggel nyolc óra tájban még alig harminc ember rendezte a városligetben és széles unalmukban a fak zöldellő leveleit tépdesztek.

Dél felé azután többen jöttek, pár százan ugyan, munkások helyett a városi polgárság kivételével. Nem volt tánc sem a torza közt kellő időben és a lombos fák alatt. Mindvégig verszegény, kedvtelen volt az idei májusi munkásünnep.

Molykár elleni megóvásra a legnagyobb garancia

S. EISENSTÄDTER

szücs és szörmeáruházának megóvó intézete, Arad Str. Alexandri (Salac u) 1

KÖZGAZDASÁG

A magyar részvények tragikus árzuhanása.

Vannak részvények, amelyek értékük kilenczederésztét is elvesztették

(Budapest, május 2.) Az itt következő kis táblázat a tőzsdén végbement árfolyamrombolást jellemzi. Összehasonlítottuk néhány olyan részvénynek mult évi legnagyobb árfolyamát mostani árfolyamával, amelyeket a kis tőkés közönség leggyakrabban használt fel arra, hogy vagyonát a korona értékcsökkenésével szemben megvédelmezze. Az itt következő számok szomorúan mutatják, milyen nagy mértékben pusztult el a magyar nemzeti vagyon azáltal, hogy a részvények egész sora mult évi értékének sokszor még egy tízed részét sem tudja megtartani, de nem ritka az az eset sem, amikor tavalyi árfolyamuknak egy harmadadrésze esték vissza. A szomorú névsort itt adjuk azzal, hogy az első szám a mult évi legmagasabb, a második a mai árfolyamot jelenti ezekben: Atlantica 96—15, Hermes

135—16, Lloyd Bank 61—1, Magyar Amer. Bank 58—0.8, Magy. Városi Bank 48—4, Dracina 950—100, Kissling 65—3, Mérleg 95—8.75, Mág 107—11, Wörner 52—8, Rotenüller 80—2.5, Lichtig 35—0.7, Zabotai 248—9, Viktória bútór 38—1, Egyesült fa 44—3, Dunaharaszti fa 45—0.8, Just Izzó 26—0.5, Baróti 28—0.5, Karton 240—56, Spódium 590—82, Klein szappan 85—2.5, Korvin filk 32—3, Királyutó 23—0.5, Szokolni 54—1.5, Athenaeum 600—60, Csáki 73—6. A tőzsde vezetőértékeinek és a néhezpapiroknak árvesztésege sem marad a kispapírok árfolyamcsökkenése mögött, habár arányilag nem olyan nagy az árfolyamvesztés. Ezek között a legnagyobb esést a Földhitelbank szenvedte, amely 1300-ról 163-ra esett vissza, de még a Magyar Hitel is elvesztette mult évi legmagasabb árfolyamának háromnegyed részét.

Zürichben 2.37.50, Párisban 8.65 a lej kurzusa.

HELYI VALUTAÁRÁK (Május 2.) Páris 11.45, Zürich 42.15, Newyork 218.50, London 1057, Prága 6.46, Milánó 8.99, Belgrád 3.54, Bécs 30.65, Budapest 325.

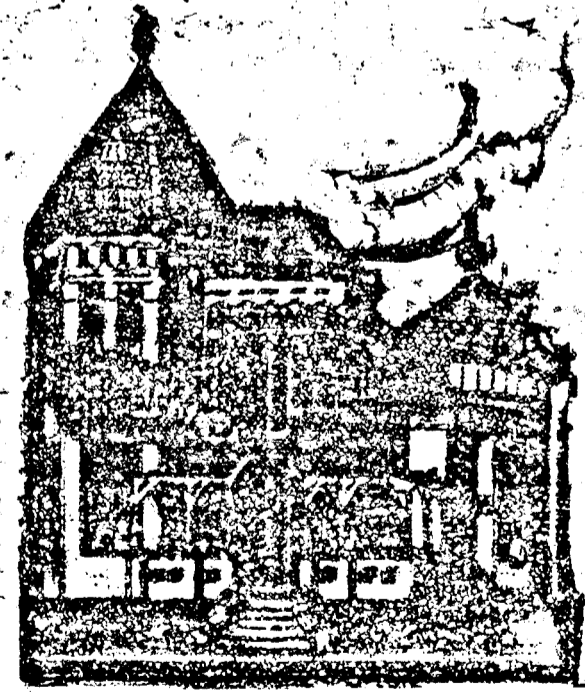
ZÜRICH TŐZSDÉNYITÁS (Május 2.) Berlin 122.87.50, Amsterdam 207.75, Newyork 516.75, London 25.02.50, Páris 27.07.50,

Milánó 21.23.75, Prága 15.30, Budapest 0.0072.25, Belgrád 8.35, Bucuresi 2.37.50, Varsó 0.000.99.50, Bécs 0.0072.70.

ZÜRICH TŐZSDÉZÁRTAT. (Május 2.) Berlin 123, Amsterdam 207.15, Newyork 516.75, London 25, Páris 27.07.50, Milánó 21.29, Prága 15.30, Budapest 0.0072.25, Belgrád 8.35, Bucuresi 2.37.50, Varsó 0.00099.50, Bécs 0.0072.70.

NAGY GEZA fényképező műterme, (Arad, Bulev. Regina Maria No. 8.) készít szép művészi fényképeket, nagyításokat és postolókat. — Múltányos árak.

Még csak egy hónap választ el a kolozsvári Tordai uti villa sorsolásának napjától. Május 29-én lesz a húzás hatóságok, a községi elnökök és a nagy közönség teljes nyilvánosságával.

Sietni kell a sorsoláshoz, hogy még elérhesse ezt a rekordot és adományok, még ez évben bekölthetők, 120.000.— lejt jövedelmező másfélmillió értékű villát.

A 200 lejes sorsjegyek Aradon:
Aradi Központi Takarékpénztár R. T. cégnél és a főhivatalnál
„SIROCCO” vállalat irodájában **CLUJ**,
Strada Regina Maria 14. vásárolható. 1879

BUCURESTI TŐZSDEZÁRLAT. (Május 2.) **Kifizetések:** Páris 11.40, London 1050, Newyork 217, Milánó 8.92, Zürich 42, Bécs 300, Prága 6.40. **Valuták:** Napoleon 815, aranymárka 52, levé 1.52, török líra 1.12, angol font 1050, francia frank 11.50, svájci frank 41, drachma 3.80, líra 9.15, dinár 3.58, dollár 215, lengyel márka 42, osztrák korona 32, magyar korona 32, szokol 6.60.

A MAGYAR NEMZETI BANK HIVATALOS ÁRFOLYAMA. — (Május 2.) Prága 2106—2118, szokol 2086—2106, Belgrád 1142—1259, dinár 1122—1144, Newyork 71.100—71.530, dollár 70.900—71.530, Páris frank 3719—3743, Bucuresi lej 322—325, Bécs osztrák korona 99.55—100.65.

Beterjesztették az új munkaügyi törvényt. Bucurestiből jelentik: A munkaügyi miniszter ma beterjesztette a szenátushoz az új munkaügyi törvényjavaslatot. Az új törvényjavaslat lényeges változásokat tartalmaz, amivel legközelebb részletesen foglalkozunk.

Vasárnap is nyitva tarthatnak Timisoarán a költözők kereskedői. Liuba Valér rendőrprefektus a közelfekvő május 6-ra való tekintettel megengedte azoknak a kereskedőknek, akik üzlethelyiségeikből kiköltöznek, hogy vasárnap egész napon is — a költözők előkészítése céljából — nyitvatarthatják üzleteiket.

Eladott aradi ingatlanok. Dr. Hámory László eladta a Bulevardul Ferdinand I. 404 □-öl házhelyet 425.000 leiert Schenk Rudolf cégnek. — Dehelean Demeter eladta a Calea Pecica 200 □-öl házhelyet 20.000 leiert Bulzan Simona és nejenek. — Özv. Molnár Ferencné eladta a Calea Andrei Saguna 5. sz. házat 200.000 leiert Porczán Lajosnak. — Botta Seikla Péter eladta a Str. Doamna Balasa 174 sz. házat 70.000 leiert Bogarómi János és nejenek. — Klinkó Julianna eladta a Str. Grivitei 31. sz. házat 28.000 leiert Madocs Imrénének, a Str. Grivitei 29. sz. házat 90.000 leiert Merkle Gyulánának és a Str. Grivitei 29a. sz. házat 28.000 leiert Mihajlovics Gyulának. — Kellner Béla és neje eladták a Zimandulobben fekvő 315 □-öl házhelyet 102.000 leiert Schmidt Erzsébetnek. — Bába Tivadar és neje eladták a Str. Veche 134 □-öl házhelyet 46.000 leiert Szabó K. Imre és nejenek. — Cserney Károly és neje eladták a Str. Remus A. sz. a. 100 □-öl telket 30.000 leiert Jung Jakab és nejenek. — Németh István és neje eladták a Str. Nicolae Grigorescu 7. sz. házat 500.000 leiert Serbanescu G. Nicolae és nejenek. — Rotco György és neje eladták a Str. Cosbuc 45. sz. házat 400.000 leiert Buday Mihály és nejenek. — Söldán Uros és neje eladták a Str. Transi-

tor 51. sz. házat 80.000 leiert Căveresen Elekének.

Leszállították a hus árát Aradon. Ma délelőtt tartott ülést az aradi ármegállapító bizottság dr. Roba János főpártmester elnökségével és szabályozta a május havi élelmiszerárakat. A bizottság nagyrészt a mult havi árakat fogadta el, történet azonban néhány tételnél árszabályítás is. A borjúhús árát a mult havi 40—42 lejfel ezemben 36—38 lejfelben, a bányahús árát 38—40 lejfel szemben 34—36 lejfelben állapították meg. Ezzel kapcsolatosan a két husféléből készült vendéglői ételeket egy és két lejfel leszállították. A tej árát is leszállították 50 banival literenkint. Észert a rendes piaci tej 6 lejfel helyett 5.50, a különleges uradalmi tej 8.50 lei helyett 8 lei lesz. A bizottság mai ülésén foglalkozott a Simay-fürdő kérelmével, amelyben engedélyt kért, hogy a fürdés díját 30 lejfelről 35 lejfelre emelje fel. Kérését azzal indokolta meg, hogy a nyári szezon beálltával forgalma erősen csökken, viszont a rezsije ugyanaz marad. A bizottság helyt adott a kérelemnek és engedélyezte az áremelést.

A közlegelők megnyitása. A városi gazdasági hivatal közli, hogy a közlegelőket csak május 15-től bocsátja a gazdák rendelkezésére, amikor a legelőkön megfelelő nagyságra nőtt a fű.

Nebánsvirág

Meilhac és Millard operette filmen. Francia film. Gyönyörű kiállítás. Főszerepben LEDA GYS koddig

az aradi **APOLLO színházban**

Az előadások 3, 5, 6, 8 és 9 órakor kezdődnek.

Kékszakál asszony

modern dráma

Főszerepben: **Werner Krausz**

Vasárnap és hétfőn az aradi **UPANIÁBAN**

Az előadások 3, 5, 6, 8 és 9 órakor kezdődnek.

Ma vasárnap d. e. 11 órakor **gyermek matiné** az aradi **APOLLOban.**

Nagy bábezinha
hába zenekaral és 40 baba jelenetével. A gyermek világ egyik legérdekesebb meséje kerül színpadra.

Tündér Ilona és a Vasoru boszorkány.

Az aradi **APOLLO színház** legközelebbi műsora:

Népbarátja
Harry Liedtke és Henny Portennel

BERETVÁS PASZTILLA a legmakacsabb fejfájást is elmulasztja

Szörmebundák és téliruhák I. NAGY szücs

molykár elleni megóvását és portalanítását felelősség mellett biztosításával vállalja

Arad, Strada Alexandri (Salac-uca) 5. szám.

Brázay szappanok a legjobbak! Csak azokat használjuk!

Földosztás Ujaradon.

Kétszázötvenhét sváb gazda jutott földhöz báró Nopcsa Elekné és Pallavicini örgróf birtokaiból.

(Saját tudósítónktól.) Pénteken, május hó 1-én reggel ünnepélyes keretek között ment végbe az aradul-noni (ujaradi) határban kisajátított földek szétosztása. A kormány megbízásából Pincu Cornél dr. vármegyei főjegyző, a bíróság részéről Mirica törvényszéki bíró jelentek meg az ünnepélyes aktusnál, akiket a vasúti állomáson a község előjárósága Mladin főszolgabíró vezetésével, zenezóval fogadott.

Az üdvözlő beszédek elhangzása után fogatokon kihajtottak a földekre, ahol Mirica törvényszéki bíró felolvasta az agrárbírószág határozatát, amely szerint báró Nopcsa Elekné és Pallavicini örgróf birtokaiból kisajátított földekből összesen 217 sváb gazdának fejenként két holdat juttatott. Ezenkívül 297 német paraszti ösz-

szesen 74 hold házhelyet és kertét kapott az agrárbírószágtól.

A határozat felolvasása után kezdetét vette a tényleges földosztás, melyet Pincu Cornél főjegyző hatalmas, szép beszéddel vezetett be, majd Mirica törvényszéki bíró mondott beszédet. Ezt követte Eisele Mátyás esperes piébános felszólalása, az esperes a nép nevében megköszönte a földosztást, viszont a parasztság szívére kötötte, hogy most fáradhatatlan munkássággal műveljék azt a földet, mely tulajdonukat képezi.

Végezetül Mladin főszolgabíró a járás nevében megköszönte a kormány és a bíróság kiküldötteinek fáradozását, akik az esti vonattal visszatértek Timisoarara (Temesvárra.) Este 150 területük bankett volt Aradul-Noun (Ujaradon.)

Pratyóka. Nagyon sajnálják, de nem tehetünk eleget ama kérésnek, hogy lennének szivesek önmük — a huszéves csinos leánynak — férjet utalványozni. Sajnos, ez a portéka nincs nálunk raktáron. Ha ön meggyőződött arról, hogy csakis özvegyemberek nem hozományvadászok s kevesebb hozománnyal is beérik, menjen feleségül egy özvegyemberhez. Az özvegyemberek anyagilag biztosabb alapon állanak. — Szép Ilonka 16. Ön igazán még nagyon fiatal ahhoz, hogy udvarlót tartson, de abban semmi kifogásolni való nincs, ha beszélget azal a fiuval s az őnt elkíséri. De már taláskát adni nem illik egy fiatalembernek és hozzátartozói tudtán kívül egyáltalán nem illik ismeretséget fenntartani. Második kérdése tárgyaltan, mert levele későn érkezett és így későn kapná meg a határidőhöz kötött választ. — Egy verőgő sziv. Két udvarlója közül azt, amelyikhez jobban vonzódik, kérdezze meg, hogy tulajdonképpen van-e célja az ismeretségnek? És kettőjük közül azt válassza, amelyik feleségül akarja őnt venni. — Boldogság. Hogy mi az igazi szerelem, azt nem lehet itt megállapítani, azt csak érezni lehet. Egészen mellékes, hogy mily tulajdonságokért szeretünk valakit. Fődolog az, hogy szeretjük. A szerelem boldogság s a boldogságot nem kell boncolni, csak úgy fogadni, ahogy van.

NYILTTÉR.

E rovat alatt kélöttekért nem vállalunk felelősséget.

Ügyvédi iroda áthelyezés!

Dr. Müller Vendel László ügyvédi irodáját

Arad, Bulev. Regele Ferdinand (Boros Béni-tér) 37. szám alól Piata Mihai Viteazul No. 13. sz. alá (Ferenc-tér és Karolina-u. sarokház) 2456

helyezte át.

Értesítés!

Szabó műhelyemet (Ortutay palotából áthelyeztem Arad, Str. Consistorului 42. sz. alá.

Kérem igen tisztelt vevőimnek további szives pártfogását. — Tisztelettel:

Szklénár János

Maculatura papír 5 kgros csomagokban kapható az Aradi Közlöny kiadóiban.

Beköltöztetés

rendőri karhatalommal.

Ki rendelkezik az orvosi rendelők fölött? — Érdekes elvi döntés Timisoarán.

(Saját tudósítónktól.) Az áldatlan lakáviszonyok Timisoarán egy rendkívül érdekes és a benne szereplő személyiségek révén nem minden napi, bonyolult lakásháborúságot idéztek föl, melyről a következő részleteket sikerült megtudnunk:

Suciu Péter dr. ismert orvos a Lloyd-sor egyik házában lakott egy kétszobás lakásban, melyből április hó 30-án kihurcolkodott. Még aznap beköltözött a lakásba Catalan Rafael, a házgondnok, Russo I. ügyvéd apósa, dacára, hogy erre a lakásra Corcan Jon dr. orvosnak volt utalványa a lakáskiutaló bizottságtól s így ez utóbbi, minthogy a lakásba be nem hurcolkodhatott, a lakáskiutaló hivatalhoz fordult panasszal, mely tegnapi maga elé idézte az ügyfeleket.

Catalan ügyvédje, Russo I. azzal érvelt, hogy a megüresedett lakás fölött, minthogy az orvosi rendelők volt, a háztulajdonos szabadon rendelkezik, míg Corcan jogi képviselője, Mica Traian dr. azzal az indokolással, hogy Suciu Péter dr. a helyiséget rendelőnek, de egyúttal lakásnak is használta, a lakást ügyfele részére igényelte annál is inkább, mert ennek a lakásra már bonja is van.

A lakáskiutaló bizottság elfogadta Mica dr. érvelését s utasította a rendőrséget, hogy Catalan Rafaelt karhatalommal tegye ki a lakásból.

Cenzurat: Prefectura Județului.

Felelős szerkesztő: RETHY JÓZSEF.

MOZI

xx „Nebántsvirág“ nagy sikere az aradi Apollóban. Tegnap mutatta be nagy sikerrel az Apolló mozgószínház a Nebántsvirág című bájos filmvígjátékot. Leda Ghys, a világhírű francia filmőve alakítja a főszerepet. A filmet keddig tartja műsorán az Apolló mozgószínház. Az előadások 3, fél 5, 6, fél 8 és 9 órakor kezdődnek.

xx Werner Krauss, Marija Leiko és Henrich Peer a Kékszakáll asszony főszereplői. Az aradi Uránia mozgószínház még hétig vetíti a „Kékszakáll asszony“ bűvölésű rendezésű filmjátékot, amelynek elbűvölő erejű, megható meséje egészen új irányokat követ. Az előadások 3, fél 5, 6, fél 8 és 9 órakor kezdődnek.

xx Ma, vasárnap nagy bábszínház, gyermekmatiné az aradi Apollóban. Ma, vasárnap délelőtt 11 órakor nagyarányu bábszínház játszik az Apolló mozgószínház színpadján.

FRACSKÁMÉRT ÉLEK.

Fracskámért élek. Önmük, mint okos embernek, be kell látnia, hogy felesége inkább szerencsétlen, mint bűnös. Csak eltévedt s az őn feladata, hogy őt erős kezekkel jókaróan a helyes útra vezesse vissza. Nemcsak egy gyöngye asszony, hanem erős, nagyelméjű férfiak is tévedtek, mely tévedésük országok és milliók pusztulását okozta. Erre gondoljon ön erős tisztánlátással. Ha önmük megvan az okosság és jóindulat, beszéljen feleségével úgy, mint egy beteggel szokás, hiszen a gyermekének anyja. Még lelkileg egymásra találhatnak, csak igazságos elbírálás és jószág kell hozzá. —

Szövetek legjobban és legolcsóbban I. Eisele-nél, Arad, Str. Metzaru (Forray u.) 2.

Az uri közönség kedvenc pezsgői:

PALUGYAY

Grand Vin Demi Sec.
Extra Dry-Gout American.
Cremant Imperial.

Építők figyelmében!

TRITTHALER FERENCZ & Comp.

Építészeti irodája Arad, Str. Cosbuc No. 15. (Wassolányi-u.)

TELEFON: 622.

TELEFON: 622.

FOGLALKOZIK: az építészeti szakmába vágó bármely magas és más építés és vasbeton tervezéssel. Készít mindennemű új építést átalakítást a legegyszerűbbtől a legmodernebb kivitelben saját gyártmányu téglák és oszlop anyagokkal a legolcsóbb és legelőnyösebb feltételek mellett. Beton vasbeton valamint speciális munkálatokat u. m. kazán befalazás gépálaposás és gyártmány építést. AJÁNLIJA: I. rendű gyártmányu kőzet és gépjármű valamint 263 számu hernyolt nagy eserepet 2455

Iz, szín és táperő az „UHU“-pótkávé előnyei.

Kövés pénzért jót is kaphat a Bucuresti vendéglőben,

ARAD, Piața Avram Iancu No. 19. (Szabadság-tér) 19. sz. 8 fogásos ebéd friss vacsora 1.000 lej. 8 fogásos ebéd, friss vacsora. Thore kávéházhoz hozzá 360 lej kenyér nélkül, 1 ebéd 26. vacsora 1.000 lej kenyér nélkül. Minden pénteken halászbéla, szűcs csusza. Csapok sűrű porrá 6 lej

Nagy üzlethelyiség
melyben L. rendű kávéház volt, egyben, vagy kisebb helyiségeknek felosztva 2490
azonnal kiadó.
Arad, Ortutay-palota.
Bővebbet a házigazdónknál.

Magánház
200.000 lejért
eladó a szerb templom közelében elfoglalható 3 szobás lakással. Megbízott 16038
Urasági-iroda Arad, Népostálya szemben.

CRISTEA TEODOR
férfi szabó üzlete
ARAD, Strada Eminescu 30.
(Ortutay-palota.) 2459

Éleserélném
8 járható vám- és kereskedelmi malommat oca félmillió évi jövedelemmel 16656 mel, aradi bérházzal.
SZERE Vadász-kürt-kávéházban, Arad.

Belvárosi modern
3 és 4 szobás lakás
épülő házban
kiadó.
Cím: Arad, Közfőny kiadóiban.

Az állomás közelében
jókabán lévő ház 2 két-szobás és 2 egyszobás lakással, egy kétszobás elfoglalható, 280.000 lejért eladó. Cím: Győrffy, „Mures” irodájában Arad

Tégla
nagy méretű, kitűnő minőségű
Cserép
duplatélos 253. sz. legjobb minőségben, legjutányosabban kapható
május 3-tól kezdve
Pollák Sándor
gőztéglyagyárban, Aradon.

Zefir férfi ingek két gallérral dívat mintákban már 220.- lejért
Szücsnél Arad, a motorátollal szemben.
Córna flor hazisnyak legújabb színekben 65 lej föl.

Salon de Paris hölgyfodrász- és manikűrterem
Arad, Str. Brătiana (Weitzer-n) 5. Toalette- és piperecikkek nagy választékban

Kérjen festék szállítójától
O. Fritze-féle
elsőrendű
lakkot és lakk festéket.

Prima külföldi, száraz, 99 %-os
KÉKKŐ
(rézgalic) keményfa torzókban, netto 254 kgr.
I. NACHT fémmagykereskedőnél
Arad, Bulvardul Regelé Ferdinand No. 28. (Telefon: 570.)

Trencianske Teplice
(Trencsénteplicfürdő)
SLOVENSKO.
Világhírű rádiumos, kénés és iszapfürdő (40.2 C) csodáhatású rheuma, köszvény, ideggyógyulások (accidás)
Gyönyörű hegyvidék.
Olcsó és kellemes májusi kurák!
Lakás és étetés Ke. 35-től. 30% vasuti kedvezmény. Felvilágosítással szolgál a Fürdőigazgatóság Trencianske Teplice és
Kisvő Nagydruvéria, Arad

Illits BRISTOL-szálló
BUDAPEST.
Dunaparton, minden elképzelhető kényelemmel. Elsőrangú Duna-étterem és polgári étterem. Kifűző konyha. Kávéház. Mérsékelt árak.

SZÉPFEKVÉSŐ
háztelkek eladó, elfoglalható szoba könyvtár belsei házzal, Arad, Strada Cămin (Hafő-néca) No. 44. 2462

Még csak pár napig tart a hallgatlanul olcsó cipőárúsítás, a berendezés eladó 2394
Lányi Marcell
alunizetében Aradon, a színházzal szemben.

Magas hófoku 4032
köszén, koksiz,
Retorta-
és erdei bakk-
faszén
házi és ipari célra, házhoz szállít.
Telefon 481.
Altmann Ede,
Arad, B. Reg. Ferdinand (Börös B.-tér) 44.

Város központjában elsőrendű
tenniszpálya
délután és minden második délután kiadó. Birtokosa Dóza kegyelvényes Arad, Cămin Badnei. 2498

Vennék
1 db. 2 szárnyas üveg ajtó,
1 db. féli ajtó,
egyforma nagyságú és 2 db. üveg-
fal 192x224 cm. 2503
Cím: Szabloczky kegyelvényes
Arad, Piața Avram Iancu (Szabadság-tér)

Zongora hangolást és javításokat előző csatlós
MELIS,
Arad, Str. N. Pempiliu (Kasza-ucca) 21. sz.
VESEK és ELADOK zongorákat

Egy műhely helyiség, amely raktárnak is használható, azonnal kiadó.
Bővebbet: 2336
Arad, Str. Marasesti (Kossuth u.) No. 18.

Gyermekkosci
legfinomabb kivitelben legolcsóbban kapható. Mindenemű gyermekkosci javítások, 1603
Gyermekkosci üzlet
Arad, Str. Simeon Băntu, 19. (Dessau-ucca)
Str. Márásesti (Kossuth-ucca sarok)

HIRDETÉSE EREDMÉNYES LESZ.
ha azt szakemberek dolgozzák ki. Kérjen árajánlatot és díjtalan propagandátörvezetést.
LLOYD EXPRESS
hirdetési irodától,
Cluj, Str. Memorandului 24.
Hirdetések, noticiók, közlemények a világ bármely lapjában.
Eredeti tarifák szerint.

Egyszép vagyont
1200 dollárért

vagy egy most épült, üres, elfoglalható modern három szoba, fürdőszoba, konyha és melléképületekből álló házat nyerhet, ha megveszi a Kósa-féle származási házsorsolás egy sorsjegyét 250 lejért. Senki ne üljön fel hangzatos hirdetéseknek! Ennek a sorsolásnak összesen 1800 sorsjegy vásárolt ki. Ezek közül 101 db. sorsjegy nyert és pedig az első kihúzott 100 db. egyenként 250 lej, a százegyediknek kihúzott sorsjegy pedig a házat nyeri. Ugyiszlán, tehát nincs is kockázat, mert minden tizenhatalmadik sorsjegy nyert. A sorsolást közjegyző végzi. **Huzás május hó 10-én!** Sorsjegyek: Aradon az érdekeltek szemé előtt. Huzás: Husszeri, Oct 5. 1925. térszékben, Kerpál könyvtáruskedésben. Temevárca: a. Elnök hírlapirodában kaphatók. 2418

Tavaszi és nyári blous, ruha-
és felöltők legolcsóbb és
legjobb bevásárlási forrása
Figyelmes kiszolgálás.

Juliu PLESZ Gyula

* Külön angol- és francia szabóság. *

központi ruhanagyáruháza
9028 ARAD, Moson hírd.
aszínház hátsó bejáratával szemben
Kérem a címre figyelni.

Hölgyeim!

Aki szép és olcsó kalapot akar vásárolni, tekintse meg most érkezett kalapjainkat. Szalma kalap 350 lejtől feljebb. Kalap kellékek és virágok raktáron.

LÉDA

női kalaptűzlet, Arad,
Str. Eminescu
(Deák Ferenc-u.) 15.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Tudatvétel az apróhirdetésekről: Az apróhirdetések díját az alábbiak szerint számítjuk. — Minden szó hirdetés ára hétköznap 2 lej, vasárnap 3 lej. — Vastagabb betűvel 5 lej, illetve 6 lej. — A vastagabb betűvel írt szavakat aláhúzással kell jelezni. — Hirdetéseket d. n. 5 óráig veszem fel. — Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. — A legkisebb hirdetés ára 10 szög hétköznap 25 lej, vasárnap 30 lej. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetéseket szűvegyt, amelyek tartalmukban fogva eredeti alakjában nem közzétehető, azt minden egyes esetben megváltoztatja, illetve helyettesíti.

Levelezés.

VIDÁM vidéki hölgy keresi oly uriember feltétlen diszkrét barátságát, kivül időnként kellemesen töltheti Aradon idejét. Jelige „4000” az Aradi Közlöny kiadójába kér. 1013

Alkalmazás.

URILEÁNY idősebb hölgy vagy gyermek mellé vidékre ajánkozik. Ajánlatokat „Jó bánásmód” jeligére az Aradi Közlöny kiadójába kér. 2409

MINDEN gözgéphengert fur helyszínen Ráncz Ottó gépészeti műhelye Szentanna. 2341

GÉPESZT, ki szivógázmotorhoz ért keresek. Bisztriczky Károly szaktalajdonos Győrök. 2391

FRÄULEIN eventuel Lehrerin wird zu einem 12 jährigen Mädchen für die Sommermonate gesucht. Französisch sprechende bevorzugt. Offerte an Ernst Fried Sannicolaumare (Nagyszentmiklós.) 2419

GYÁRI munkálányok heti fizetéssel felvételt könnyű munkára. Mayrovi's Imre gummiraktár. Arad, Bulv. Regele Ferdinand 57-59. 2450

GAZDASSZONY vidékre keresetnek. Barótfi nevelés és tejkészítésben gyakoroltak előnyben részesülnek. Jelentkezni naponta 10 és 11 óra között. Arad, Str. Iosif Vulcan (Kazinczy-u.) 7. 2469

KIRAKÁTRÉNDÉZŐ és elárúró: ki románul perféktül beszél azonnali belépésre keresetnek. Színházi házar. Arad, Piata, Avram Iancu (Szabadság-tér.) 2466

UJ tűzszekrény készíttést, valamint bármily gözmozgató javítást szavatosság mellett vállalom. Kuba György kazánkovács. Arad, Radnai-ut 33. 2460

KEZDŐ magyar, német gyors és géprónó állást keres. Ujarad, Fő-ut 206. 2484

HÁZMESTERCSALÁD 2. szobás szép lakásba, hol part folytathat felvétetik. Arad, Str. Consistorului 29. 2483

ÜGYES kertész keresetnek. Arad, Str. Luther 2. l. 6. 2479

FŐGÉPESZT, több évi gyakorlattal. 20 szesz és élesztőgyári üzemben teljes jártassággal bír keres Moskovits Ipartelepek Rt. Oradea-Mare. 2467

FIZETŐ ES TANULÓ leányok felvételt. Stern Margit női divatszalonjában. Arad, Bul. Regele Ferdinand 40. 2465

NÉMET szobaleányt keresek. Jelentkezni dr. Kilyényi Arad, Str. Mărășești 2. (Kossuth-u.) 2501

OKLEVELES ovónő románul, magyarul perféktül beszél állást keres gyermekek mellett esetleg társalkodónak. Címeket az Aradi Közlöny kiadójába kér. 2502

IDŐSEBB német nő gyermekek mellé ajánkozik. Cim „Fortuna” (Vallinger) irodában. Arad, Str. Consistorului 31. 1013

INTELLIGENS urileány nagyobb gyermekek mellé ajánkozik. Cim Arad, Str. Simeon Balint 17. a. út 2. 1013

FŐZÉSHEZ értő mindenek háromtagú családdhoz felvétetik. Braun, Arad, Str. Mircea Stanescu 5-7. (Verbóczy-u.) 2488

KALAPOSLÁNYOK, valamint varró tanulólányok felvételt. Fischer Giti, Arad, Str. Nicolae Grigorescu (Munkácsy-u.) 3. 10224

GYORS és géprónó azonnali belépésre felvétetik. Ajánlatokat „Kezdő fizetés” jeligére az Aradi Közlöny kiadóhivatala továbbítja. 2496

ÜGYES varró és tanuló leányok felvételt azonnali. Trébits-szalón. Arad, Str. Alexandru (Salacz-u.) 6. 2495

TELJESEN önállóan dolgozó fizető és tanulóleányok felvételt. Földes női divatszalon. Arad, Strada Eminescu 13. 15164

IDŐSEBB urinő házvezetőnőnek ajánkozik vidékre is. Cim az Aradi Közlöny kiadójában. 2487

Lakás.

ORVOSI rendelőnek megfelelő lakást keresek. Cim az Aradi Közlöny kiadójában. 2499

BUTOROZOTT szoba kiadó. Érdeklődni Aradi Közlöny kiadójában. 2485

KÉT szoba butor és konyhaberendezés eliolgialható lakással eladó. Cim az Aradi Közlöny kiadójában. 2486

MODERN félholdas árnyas parkkal körülvett hegyaljai villában nagyobb villarészlet szépen butorozva vasut villamos hoz közel nyári nyaralási szezonra kiadó. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 2490

Vétel és eladás.

HASZNÁLT könyveket előnyös áron vesz Sándor hírlapiroda Arad. 10197

IRÓSZEREK, papíráruk üzleti könyvek előnyösen beszerezhetők Sándor hírlapirodában Aradon. 7535

JÉGSZEKRÉNY két ajtós 16 karban eladó. Arad, Str. Nicu Filipescu 20. (Ploștâr-u.) 2468

SZÁZÓTVEN ÉVES GYÜMÖLCSÖSTÁL, LÁPOSY HEGEDŐS GÉZATÓL aquarel és festmény, különböző festmények, perzsa és gyári szőnyegek, futó szőnyeg, arany pudertartó, ezüst retikül, ezüst evőeszközök, ezüst gyertyatartók, éjjeli-szekrény villanylámpák, szalonok, csillárok, dísz tárgyak, kézimunkák, gobelinok, íróasztalok, könyvszekrények, fotolok, interzias ágy és tükrök, faragott szalon tükrök, antik sehálak, matracok, ággyterítők, plüsch asztalterítők stb., igen jutányosan R L A D O K. Arad, Strada Consistorului 12. Batthyány-u.) I. em. jobb. 1000

SÜTŐ-FŐLÉ vendéglő berendezése Aradon részben vagy dabszámú eladó. Azonkívül eladó egy nagy husos jégsekény, bármilyen célra alkalmas. 2504

Dr. MLADJEVSKY egyetemi tanár Sclerol syrupja a véredény elmeszesedés legújabb gyógyszere Földes gyógyszerár Arad. 2433

BUTORRAKTÁRÁMBAN ebédlők. hálszobák olcsóáron kaphatók Wiegenfeld, Arad Str. Eminescu Deák Ferenc-u.) 6. szám. 120

MINDENNEMÜ ezüst tárgyakat, szőnyeget, antik órákat és antik tárgyakat, egész szoba berendezéseket, egyes butorok, dísz tárgyakat, mindenféle férfi ruhát stb. bizományba veszek, azok gyors lebonyolításáról gondoskodom. Bizományba kereser sürgősen szelent, szelenterítőket, jégsekényt. Készlet költség nincs. Arad, Str. Consistorului 12. (Batthyány-uca) I. em. jobb. 1000

VESZEK könyvtárakat, hangjegyeket bélyeggyűjteményeket, festményeket és hegedűket a legmagasabb áron. Kerpel Izso könyvkereskedése. 100.000 kötetes kölcsönkönyvtár Arad. Telefon 385. 681

NYERS BORKÖVET vesz Irom Arnold Arad. 2210

SOHASEM fog más szappannal mosdani aki egyszer Földes-Hehs Borax szappannal mosdot. Nagyszerűen habzó, jó illatu pompás készítmény. 1190

JÉGSZEKRÉNY mészárosoknak és vendéglősöknek alkalmas, nagy és jókarban eladó. Megtekinthető Arad, Bul. Regele Ferdinand (Boros Béni-tér.) 44. 2473

HENGERCSOMAGOLÓ papir vastag, vékony kapható Knieszer könyvkereskedőnél, Arad, Str. Vladimirescu (Dobó-uca) 6581

GANZ-féle, electromotor 10 HP. kétfázisú és egy nagy vasvágó-gép (olló) eladó. Bővebbet Schamberger kocsigyár Arad. 2475

OLCSÓN eladó kintő lucerna 2000 □ ölyvi levágásra. Pauzár virágüzlet. Arad Str. Bratianu (Weitzer-u.) 9. 2489

HANGVERSENYZONGORA erős vas-szerkezettel eladó. Arad, Str. Pompiliu 21. (Kasza-u.) 15164

HABOSTOPOLY háló, zöld plüs szalon és fehér konyhaberendezés olcsón eladó. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 2494

RONGYOT géptisztításra alkalmasat megvételre keresünk. Cim az Aradi Közlöny kiadójában. 400

„Waffenrad kerékpárok”
„Phantom segédmotorok”
„Reithoffer Pneumatik”
HAMMER VILMOS-nál,
ARAD, Piata Avram Iancu No. 5-8.
Szakaszért javító műhely, 1019

Incatlan

A VAROS minden részén magán és bérházak kedvező fizetési feltételek mellett azonnal elfoglalható lakásokkal eladók. Flora-iroda Arad, Bulv. Regina Maria No. 10. 2410

SÉGÁBAN két szép vadonati magánház nagy telekkel, gyümölcsösökkel azonnal eladó. Arad, Piata Voda Garagea 6-10 2472

ARAD, Str. Abatorului (Vágóhid-u.) 50. számú ház elfoglalható lakással eladó. 2491

MOSÓCZYTELEPEN kisebb magánházak 50-90.000 leiert eladók. Bővebbet Gyórfy „Mures” irodájában Arad. 15164

A STR. dr. Romulus Velicu (Lipót-u.) 18. sz. ház átvehető lakással eladó. 2497

Üzletek.

ÜZLETHELYISÉGEK Arad, Str. Eminescu (Deák Ferenc) átíró házban május 1-re. Részletek Háromy irodában. Strada Eminescu 5. 2251

BEKEBELEZÉSRE 250.000 let kölcsön folyósítok. Érdeklődni dr. Nedelcu ügyvédnél Arad. 2446

100.000 LEI-vel vásárolni kerékpár-textil üzlethez. Ajánlatokat „Dupla kereset” jeligére az Aradi Közlöny kiadójába keress. 2464

ÜZLETHELYISÉG Arad, Str. Mărășești No. 75. (Kossuth-uca) legforgalmasabb helyen kiadó vagy berendezéssel eladó. Bővebbet háztalajdonosnál. 2492

Fogászat!

Foghuzás: (injekció) érzéstelenítéssel
40 lej.
Fém koronák, fogak (Randolf, Victoria, Kosmos anyag)
drb. 80-100 lej.
Fehér fogak kastaohukra
1917 drb. 40-50 lej.
Arany koronák, fogak (garantált aranyból) drb. 300-350 lej.
FRIDA D'MOUDJALLED.
vizeg. fogászor, Arad, B. Reg. Ferd. M. József (Fog-ut)

Jégsekényeim 80%-os jégmagtakarítással szerkezetükkel fogva hűtőben hűtönek. 35 év előtt alapított műhelyemben készítik és raktáron tartok mindenféle jégsekényeket, u. m.: háztartások, hentesek, mészárosok, vendéglősök részére levegő- és szén-sav apparátusokat. Elvállalok mindenféle bádagos munkákat, ugyancsak vízvezeték berendezéseket és azoknak javítását. Nikkelezést, galvanizálást a legcsébb kivitelben készítek.
Kohn József bádogos, Arad, Str. Consistorului 11.

Kádár István úri szabó cég

Arad, Str. Buour (Eötvös-uca) 3. Ajánlja raktáron levő legújabb valódi angol, brünni és brassói tavaszi, nyári férfi szövet különlegességeit. Mérték utáni megrendelések. Pontos és szolid kiszolgálás.

Tiberiu SOLTESZ Tibor, Arad, Str. Matei Corvin No. 1. ⇨ Cérna és fonalárak importja.